

İSTANBUL SERİRİYATI

Ayda bir çıkar

İçindekiler

Beyin elektriki	<i>Sami Gürün</i>
Colum uteri kanserinin poliklinik teşhisi	<i>Necdet Evrenos</i>
Depistage pre-clinique du cancer du col uterin	, ,
Harpten sonra seyahat	<i>Mazhar Osman Uzman</i>
Adliye ve Kültür Bakanlığı Milli Sahil Üniversitesini	
Üniversiteler kanunu.	
Yeni kitaplar	

Sayısı 50 kuruştur. Senelik abonesi 5 liradır.

Adres : *Mazhar Osman, Cağaloğlu 23. Telefon : 21890*

Gripin

Burun nezlesine, bademcik şişmesine, nefes borusu hastalıklarına, soğuk algınlığına, gripe karşı hekimlerin ve halkın pek haklı olarak itimadını kazanmış kaşeler.

Radyolin

Emsalsiz diş macunu.

ABSTRACTS OF WORLD MEDICINE

Ayda bir çıkar — Seneliği £ 3.30

ABSTRACTS OF WORLD SURGERY OBSTETRICS AND GYNAECOLOGY

Ayda bir çıkar — Seneliği £ 2.20

1 Ocak 1947 de intişara başlamıştır.

British Medical Journal idaresinde
ve B. M. A. tarafından neşredilir.

Abonmanlar için müracaat :

British Medical Association, B. M. A. House

Tavistock Square, London, W. C. 1

KINAMALT FOSFATE

Fosfatlı ve kinakınalı bira hülâsası.

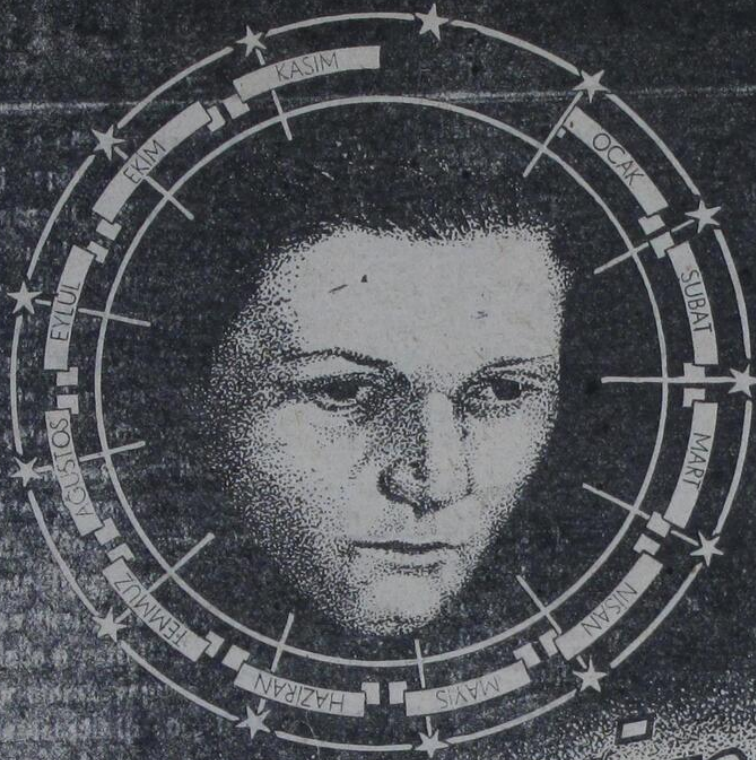
Yapıldığı yer : Münir Şahin tıbbi müstahzarlar laboratuvarı

İstanbul — Karaköy

SIROP HEMOGLOBİN TEĞE
FAZLA KAN ZAYI ETME HALLERİNDE,
KANSIZLIKLARDA, GENEL ZAFİYETTE,
HALSİZLİK, TAKATSİZLİKDE KULLANILIR.
RECETESİZ SATILIR.

SENTETİK VE SABİT TESİRLİ FOLLICULINE HORMONU

Synthocrine

WANDER

STILBOESTROL (4:4'-DIHYDROXI α : β - DIETHYLSTILBENE)

Menstruation ve ménaupose teşevvüşleri, rahim hipoplazileri, frigidité ve menşei yumurtalık olan dermatite'ler; genç kızlarda menstruation zamanlarında görülen ruhi bozuklukların tedavi ve profilaksisinde.

TICARI ŞEKİL: 20 DRAJELİK TUPLER
1 cc (1 mg) LİK 3 AMPULU HAVI KUTULAR
1 cc (5 mg) LİK 3

Dr. A. WANDER S.A., BERN - İSVİÇRE

Türkiye Mümessilliği

YILBAK L^{TD.} Ş^{TI.}

Merkezi:

Sirkeci - Nur Han
İSTANBUL
P.K. 577

KURULUŞ: 1865

Şubesi:

Gazi Bulvarı 31
İZMİR
P.K. 171

Yıl XXIX — No. 3 - Mart 1947

İSTANBUL SERİRİYATI

Sahibi: Dr. Mazhar Osman Uzman

AYLIK TIP
MECMUASI

Adres: İstanbul, Cağaloğlu 23
Nushası: 50 Kuruştur
Senelik abonesi: 5 Hradır

(Kaide menijomundan hayata gözlerini yuman sınıf arkadaşım Dr. K. Kamar'ın ruhuna ithaf)

Beyin elektriki

Dr. Semi Gür'ün
İzmit Asker Hastanesi asabiye
ve akliye mütehassısı

Bugün; genel patolojide sebep olarak düğündüğümüz travma, mikrob, toksin, vitamin ve fonksiyon bozuklukları gibi hastalık yapan faktörlerin arasına çeşitli organların sellüllerine ait elektrik değişmelerini de katıyoruz. Halbuki sinir sisteminin diğer aygıtlardan ayrı olan kafa kemikleri kutusile vertebra kemikleri içerisinde bulunması orada geçen patolojik olayları anlamamıza engel olmaktadır.

Normal beyin dokusu elektro-fizyolojisinin patolojik hallerde gösterdiği değişmeler bize yalnız hastalığı daha kesin olarak tanıtmakla kalmıyor aynı zamanda hastalığın beyin içerisindeki yerini de gösteriyor.

İlk defa beyin korteksinde elektrik kudreti bulunduğunu İngiliz fizyolojisti (Caton) göstermiştir. Bu bilgin 1875 de tavşan ve maymun beyinlerinin sincabi cevherlerindeki potansiyel farklarını galvanometre ile göstermiş ve bu konudaki yazısını da (British Medical Association) da çıkarmıştır.

(Caton) dan sonra bir çok bilginler bu nokta üzerinde uğraşarak beynin çalışmasıyla meydana çıkan elektrik değişmelerini göstermişler ve hatta bir gözün kapalı diğerinin açık kal-

ması ile kapalı gözün karşı taraf yarım beyindeki elektrik değişmelerini de bulmuşlardır.

Bu araştırmalar ile beyindeki elektrik enerjisinin iki çeşit olduğu anlaşılmıştır:

1 — Normal: eksitan ve ritmik müstakil elektrik.

2 — Bu elektrigin patolojik şekilleri.

Viyanada (Fleisch Von Marxow) 1883 de bunlara benzer observasyonlar gösterdi. 1890 da (A. Beck) duyu organlarının eksitasyonu ile meydana gelen elektrik potansiyelinin korteksteeki lokalizasyon alanlarını buldu.

(Fleisch Von Marxow) galvanometre ile iki empolarizabl elektrodu beyin sathına koyarak zayıf bir nevesan elde etti. Aynı zamanda her hangi bir organ eksite edilmek suretile galvanometreyi hareket ettiren bir ceryan meydana geldiği anlaşıldı. (Munk) gözler kapatılarak görme bertaraf edilirse zayıf olan bu ceryanın arttığını görmüştür. (Fleisch Von Marxow) ise kloroform narkozunun beyin elektrobiyolojisini ortadan kaldırdığını bulmuştur. Köpek ve tavşanlarda deneme yapan (Munk) kortekste negatif elektrik meydana geldiğini isbat etti. (A. Beck) gözünü görme hassasının yaptığı eksitasyonun beyin elektrigine etkisini gösterdi ve fakat nabız ile solunumun potansiyelde bir değişme yapmadığını anlattı.

Nihayet bugün ulvi sinir merkezlerinin karakteristik olan elektrik çalışması saniyede (10) ritm bulunduğu anlaşıldı.

1891 de (Danielevski) temas, işitme duyularile siyatik sinirini eksite ederek bunların kortikal lokalizasyonunu buldu. (Beck) ve (Gybueski) 1892 (Larionow) 1899, (Trivous), (Tchirjeew) 1904 de. bu denemeleri teyid ettiler. Bu suretle (Munk) köpek ve maymunlarda görme alanını (Gyrus angularis) de ve yine maymunlarda kol ve bacakların temas duygusunu eksite ederek husule gelen potansiyel değişmesini de (Sulcus centralis) de olduğunu söyledi.

1912 de (Kaufman) memelilerin kafa kemikleri sağlam olduğu halde (trepanasyon yapılmadan) korteks elektrik potansiyelinin trasesini çizdi.

1913 ve daha sonra 1925 de (Prawdicz-Neminski) trepanasyonsuz köpek beyninin elektrik çalışmasını aradı. Bu suretle (Electrocérébrogramme) ı meydana koydu. Yani evvelkiler beyinde elektrik bulunduğunu ve bunu galvanometre ile trepane edilmiş hayvanlarda gösterdikleri halde sonraları trepanasyon yapılmadan da elektrik kudretini gösterdikleri gibi bu elektrikli trase halinde kâğıt üzerine de çizdiler.

Elektroserebrogramın analizinde iki tip dalga görülür :

1 — Birinci tip dalga.

2 — İkinci tip dalga.

Birincinin frekansı saniyede (10) dan (15) ve ikincilerin ise saniyede (20) den (32) kadardır. Bu dalgalar yalnız kortekse ait olmayıp dürmer ve kafa kemiklerinin elektriği ile karışıkır. Eğer siyatik siniri eksite edilirse karşı taraf yarım beyinde de polifazik elektrik ceryanı husule gelir. (Prawdicz-Neminski) köpekler üzerinde gördüğü elektroserebrogramı sınıflara ayırdı. Birinci tip ritmik dalga saniyede (10) (15) ve ikinci tip dalgaların da (20) (35) frekanslı olduğunu gördü. Aynı zamanda birinci ve ikinci tip dalganın psiişik olaylarla ilgisi

olduğunu meydana çıkardı. İkinci tip dalga gayrimuntazam, üçüncü tip dalga da çok uzun olup birinci ve dördüncü ile süperpoze dir.

(Hans Berger) nin köpekler üzerinde yaptığı araştırmalar : 1902 de (Prawdicz-Neminski) nin bulduklarının aynıdır. İnsan beyni üzerinde (Hans Berger) ilk observasyonunu 6 Temmuz 1924 tarihinde (Guleke) nin kliniginde 17 yaşında genç bir adama yapılan trepanasyon yerine empolarizabl elektrod koymak suretile (Edelman) nin kordlu galvanometresini kullanarak kâğıt üzerine traseyi çizdi.

Bu suretle bilgin (Prawdicz-Neminski) nin bulduğu iki tip dalgayı göstermiştir.

Tıpkı kalb için kullanılan (éléctrocardiogramme) a benzerliğinden İngilterede (Eléctroencephalogramme) adı verildi. Burada da; trepanasyon yapılmış beyinde bulunan elektrik değişmesinin aynı trasesi bulundu. Yalnız bu elektroensefalogramın alınabilmesi için galvanometre çok hassas olmalıdır. Elektrodlar empolarizabl ve iğne şeklinde olup gümüşden yapılmıştır. Üzerleri bir milimetre kalınlığında izole verni ile tıla edilmiş ve uc kısmı da (Cl₂Ag) dir. Bu iğne trepanasyon yapılan yerden dürmerin yanına kadar veyahud da kafa derisi novokainle anestezi edildikten sonra kafa kemiği üzerine temas edinceye kadar deri altına sokulur. Bu suretle hazırlanan elektrodlar ile beyine ait elektriği almak mümkün olur. Elektroensefalogram üzerinde (α) alpha dalgası vardır. Sağlık içinde olan insanda bu dalganın frekansı (8-11) Hertz, devamı da saniyenin binde (90-120), maksimal vüsati 0,2 milivolt (200 mikro volt) dir.

İkincisi (β) beta dalgasıdır. Bu da çeşitli 7-8 kategoriden ibarettir. Yani bir takım süperpoze dalgalardan yapılmıştır.

Bundan sonra (Hans Berger) ve diğer bir çok bilginler beynin patolojik hallerindeki elektrik dalgalarını keşfettiler. Daha sonra

Schering

mg ile katlı olarak doze edilmiş billuri hormon

Saf erkek tenasül hormonu müstahzari

Ruhi yorgunluk tezahurlarında,
Vücuttaki kudret eksikliklerinde,
Uykusuzluklarda,
Kalp ve mide-bağırsak nevrozlarında,
Hipojenitalizmus ve ademi iktidarda,
Prostat hipertrofilerinde,
kullanılır.

TESTOVIRON yağda erimiş Testosteron-propionat olup erkek tenasül hormonunun bugünkü en müessir şeklidir.

SCHERING

Türkiye için satış yeri:
KİMYA VE ECZA MADDELERİ, Türk Limited Şirketi
İSTANBUL, yeni Postane arkası İmer han kâi 2. P. K. 760

Öksürüğe

GÜNDE 3 ÇORBA KAŞIĞI

Lactophos. de Chaux	4.500
Cocaine Chlor.	0.175
Codeine Pure	0.875
Creosote	1.250
Alcol. d'Aconit	0.500
" de Citron	5.000
Alcool	25.000
Siroop Simple	211.000

PULMOL

ŞEKİ AKOĞEN

Berlindeki enstitüde (A. E. Kornmüller) ve (Vogt) çalışdılar. Birinci bilgin iki türlü ceryan gördü :

1 — Müessir ceryan (Aktinoströne) hıslı stimülasyonla meydana gelir.

2 — Beyin arşitektonisine ait özel ceryan olup bunada (Feldeigenströne) denilir.

Bundan sonra (Hans Berger) korteks ve ansefalın izole elektrik çalışmasını ve uyuyan insan beyninin elektrikliğini göstermiştir.

(Lennox), (Gibbs) ve (Davis) gibi Amerikan nöro-fizyolojistleri elektroensefalogramı beyin patolojisinde ve bilhassa sar'alılarda kullandılar. Artık nöro-psikiyatri klinikleri bunu çeşitli hastalıklarda kullanmaya başladı: Duygu bozuklukları, hemiyanoipsi, anestezi, psikişik bozukluklar, somnolans, narkolepsi, koma, mantal ariyerasyon, demanslar, mikzödem, şizofreni, afazi, psikişik sar'alar ve hareket bozuklukları (konvülzyon, gayri ihtiyari hareketler) de kullanıldı.

Bu suretle elektroensefalogram beyin patolojisinde husule gelen normal elektrik değişmelerine göre klinik önem ve kıymet kazanmış aynı zamanda beyin cerrahisi terakkisindedir de alaka çekmiştir.

Butarihçeden sonra sinir sellüllerinin çalışmalarile meydana gelen elektrikliğin mekanizmasını gözden geçirelim.

Canlı organizmada bulunan bazı sinir sellüllerinin protoplazmalarını hariçle ayıran tabaka içerisinde elektrik polarizasyonu husule gelir. Bu polarizasyon alanı; sinir sellülün protoplazmasının uzamasından ibaret olan dandrit ile silendiraks (Axone) nin içerisinde.

Sinir sistemi dokusunu yapan nöronların bu polarizasyon olayı ile yeni elektrik fonksiyonu meydana gelmektedir. Sellül elektrikli daha ziyade protoplazmanın morfoloik ve fizikoşimik karakterindeki değişme ile meydana gelerek membran içerisinde elektrik şarjı olarak

sule gelir.

Demekki sellül içerisindeki şimik ve fizikoşimik değişme ile beyinde elektrik şarj oluyor. İşte sellül içerisinde husule gelen bu elektrik polarizasyonu negatiftir. Membranın iç ve dışında bulunan bütün iyonlar elektrik şarjı içinde rol oynayarak 1/10 mili voltluk münteşir bir potansiyel farkı meydana getirir. Sinir sellülün içerisindeki polarize protoplazma alanına (SOMME) adı verilir. Bu nöronun fizyolojik polarizasyon kudretinden ibarettir.

Böylece sinir sellülleri; polarizasyon hasası kazanmak suretile eksitabileden ibaret olan hayati fonksiyonlarını yapar. Fizyolojik polarizasyon; yalnız bir elektrik olayı olmayup sellül çalışması ile ilgili şimik ve fizikoşimik metabolizma mahsulü olduğuna göre sinir sellüllerinin eksitabilite kudreti statik bir olay değildir. Bu daha ziyade sellül fonksiyonu esnasında enerjinin değişmesinden ileri gelir. Bu suretle fizyolojik çalışmadan ileri gelen bu metabolik prosesüsler sellül içerisinde bir polarizasyon alanı yaratır.

Sellül çalışması ile fizyolojik polarizasyon birbirlerine zid olaylardır. Çünkü sellülde metabolizma işi ve eksabilite derecesi çok yüksek olmasına mukabil polarizasyon potansiyeli de okadar zayıftır. Bu sebeple sellülün elektrik şarjı da çok küçüktür. Buna; sellülün fazla çalışmasından ileri geldiği için polarizasyonun membran içerisinde kısmi deşarjı denilir yani çeşitli vasitelerle (sunai - fizyolojik) elektriklelenen sinir dokularının kudreti ile denilen sellül membranı içerisindeki elektrik şarjın (depolarizasyon) karakterine bağlıdır.

Elektrik potansiyelinin denildiği enerji ile meydana çıkan kudret depolarizasyonu (Catéléctronus) meydana getirir. Bütün organizmada otomatik fizyolojik eksitasyonlarda elektrik depolarizasyon olayı meydana gelir. Fizyolojik elektrikliğin etkili ceryanı denilir.

ve sinir liflerine iş gördürmek suretile nöron-
da kısmi deşarj yapar. Buna geçen yüz yıl-
daki bilgiler negatif değişme (variation né-
gative) adını vermişlerdir.

Polarizasyon olayı sellül çalışmasının tem-
elidir. Çünkü sinir sellüllerinin çok karak-
teristik olan depolarizasyon fonksiyonu otoma-
tik mekanizma ile idare olunur.

Bu şekilde çalışan nöronlar sinir lifleriyle
sellül arasında çeşitli polarizasyonlar yaratır.
Sellülün cisminde aksondan daha zayıf olan
polarizasyona da (Soma neuronique) denilir.
Bu sellül ile sinir lifleri arasındaki potansiyeli-
nin azalmasından ileri gelir ve aksona nazaran
somanın içerisinde negatiftir.

Makroskopik olarak yapılan ansefal araş-
tırmalarıyla anlaşılmıştır ki nöronların elektrik
polaritesi sincabi cevherlerde negatif ve beyaz
cevherlerde pozitifdir yani normal nöronun is-
tirahat halindeki elektrik potansiyeli gibi be-
yaz cevherin elektriki de pozitifdir. Sellül so-
masının polarizasyonu daha zayıf ve fakat nö-
ronun spontane eksitasyonu daha kuvvetlidir.
Diğer bir söyleyişle; istirahat halindeki po-
tansiyel daha yüksektir denilir.

Zira nöronun her eksitasyonu polarize so-
ma aksonunun aksine olarak daha az deşarjı
demekdir. Bundan anlayozuki nöron şarjı de-
şarjından daha fazladır. Bu deşarj keyfiyeti
silendiraksın sellüle en yakın bulunan boğum
kısmından, (Cône axonique) başlar sonra lokal
polarizasyon şeklinde sinir lifinin uzunluğunca
yayılır. Nihayet hareket sinir liflerine yayılan
elektrik dalgası (sal potansiyel) sıfıra düşer.
Bugün bu izabla hareket sinir sellülünde
mevcut olan eksitasyon mekanizmasını nöron-
dan sinir seyyalesinin ifrazı şeklinde anlayo-
ruz. Her hareket nöronu kendi öz eksitasyon
mekanizmasını meydana getirir yani sinir seyy-
yalesi öz ve şabibi bir tesahürdür. Eferan
sinir seyyalesi; ne yalnız sellül cisminin bir

fonksiyonu ve nede yalnız çalışmasıyla meyda-
na çıkar. Bu kompleks fonksiyon nöronlara ait
vahdettir yahut yalnız sinir liflerinin eleman-
ter reaksiyonudur.

Demekki eksitasyon mekanizması bütün
nöronlara ait çalışmadır. Eskiden kabul edilen
(Sinir seyyalesi nörona dandrit ile girer ve
silendiraks vasıtasile çıkar) fikri bugün de
kıymetini saklamaktadır. Zira bu hareket nö-
ronu somanın depolarizasyon derecesile çok sı-
kı ilgilidir yani her depolarizasyon yeni bir
hareket doğurur.

Prensip olarak hareket nöronu otonomdur
ve bunun çalışması somanın polarizasyon (fiz-
yolojik veyahut deneysel) halile ilgilidir.

Sinir sellülünün otonomisi nöron çeşitlerine
göre deęiştigi için her nöron otonomisi de
başkadır. Bu hal okadar inkişaf etmişdirki si-
nir sistemi nöronları tıpkı bir orkestradaki çe-
şitli aletlerin çalışması gibi düzgün idare olu-
nur.

Halbuki muhiti his sinirlerinde bu hal yok-
dur. Bunlar yalnız muhitten gelen eksitasyonu
merkeze götürürler.

Otonomi olayı; beyin korteksi hareket sel-
lülerinde, muhiti pleksüslerde ve medulla spi-
nalisde bulunur. Fakat vejetatif sinir merkez-
lerinde en yüksek kudrettedir.

Hareket nöronlarının otomatik çalışması ;
sinir seyyalesi hasıl etmek veyahut ifraz et-
mekdir. Bu sinir seyyalesi; seri halinde,
muntazam deşarj olup frekansı da çeşitli fak-
törlerin etkilerine bağlıdır. Nöron otomatizma-
sına ait frekans; nöronun eksitasyon halinde
gayet büyüktür yani nöronun somasına ait
depolarizasyon derecesi fazlalığıdır. Sinir
sistemi nöronu şimik faktörlerin depolarizasyon
etkisiyle en yüksek frekansını bulur. Bu hal
sinir lifinin büyüklüğüne, sathına ve dokusu-
na bağlıdır. Nöronun frekansı da kronolojik
olarak ölçülmüştür. Mesela ; medulla spinali-

Tesiri kati rakipsiz sinir ilâci

Nevrasteni, devamlı uykusuzluk, ruhî teheyüç, âsabi
rahatsızlıklar, sar'a, âsabi çarpıntılar, iç sıkıntısı, baş
ağrıları ve bayılmalardaki tesiri mütehassıs hekimler
tarafından tecrübe ve takdir edilmiştir.

Büyüklere günde 3 - 4 tatlı kaşığı
Küçükler > 1 - 2 > >

Her eczanede bulunur.

Galata Posta Kutusu 1288

Tali tesiri olmayan
müsekkin ve uyku ilacı

MÉDOMINE

ile
Hafif ve tamir edici uyku

Endikasyonlar: Asabî menşeli uykusuzluklar, Ajitasyon ve tenebbüh halleri, Damar sertliği ve tansiyon yüksekliğine bağlı sıkıntı ve nevrozlar.

Ticari şekilleri: 10 ve 100 komprimelik kutular.

J. R. GEIGY A. Ş. - BÂLE (İsviçre)
Türkiye Müessesliği
BURKHARD GANTENBEIN ve Şar.
Posta Kutusu 1176-İstanbul

sin hareket nöronu için saniyenin 10—20 si, solunum merkezi de 100—150 si, korteksin hareket merkezlerine ait konvülzyon nöbetlerinde de saniyenin 100 nine çıkar.

Fizyolojik şartlarla çalışan hareket nöronunda müstesna olarak bu çalışma artabilir. Sinir merkezlerinin binefsini elektrik çalışmasının belli olması için nöronun eksitasyonunu bilmek lazımdır. Halbuki bu da sabit bir seviye göstermez. Çünkü bu seviye herkesde değişik olduğu için ritmik oynaklıklar yapıyor. Nörona ait somanın polarizasyon potansiyeli münavebeli bir şekilde ve devamlı olarak pozitif safhadan negatife doğru geçer. İşte buna nöron somasının (Pulsation) ı derler. Somanın pülzasyonu devri ve senkron olup sellülden santrifüj istikamette çıkar.

Seyyale frekansının azalması hatta sıfıra düşmesi pozitif safhayı bilâkis frekansın çoğalması negatif safhayı gösterir. Frekansın periyodik olarak değişmesi; eferan bir değer olup somadaki polarizasyon potansiyelinin nevesanı ile yavaş yavaş meydana gelir. Negatif devrede otomatizma artar. Bu zamanda hareket seyyalesinin frekansı nöron somasının polarizasyonuna müsavidir.

Bugün kabul edildiğine göre nöron cisminin spontan polarizasyon nevesanı periyodik olup sellül metabolizması ile ilgilidir.

Dezasimülasyon devresi ile depolarizasyon safhası eksitabiliteyi arttırır. Asimülasyon devresi aralarında; mutedil bir polarizasyon husule gelir yani asimülasyon aralarında sinir seyyalesinin otomatizmasına ait ifraz ortadan kalkar.

Nöronun istirahat halindeki potansiyelinin ritmik faaliyetinde ise nevesan sabittir. Ritmik nöron potansiyelinin devamı sellül metabolizmasına bağlıdır.

Sellül hareketinin yükselmesi ile nörona ait nevesanın frekansı çoğalır. İşte bu olay

bize sellülide şimik reaksiyonun çoğaldığını göstermektedir. Normal sinir sellülünün nevesanındaki çokluk derecesi nöranın çalışması ile ilgilidir. Bu en aşağı saniyenin yüzdesine tekabül eder. Fakat cisleri aynı bulunan nöronların periodik ve ritmik olan çalışması meydana gelen eksitasyon hali de ne bir refleks ve ne de bir reaksiyondur. Esasen bütün hareket sinirleri otonom çalışmalar ile iş görürler.

Bu olay; otokton bir çalışmadır. O halde; fizyolojik, fizyopatolojik ve farmakolojik faktörlerin sinir sellülleri metabolizmasına etkileri ile daima sellülün eksitasyonunu çoğaltarak depolarizasyon ve repolarizasyon olayı yaratırlar.

Bu çeşitli faktörler arasında şimik veya hü-moral cevherler ile fizik veyahut sinir sisteminin etkileri önemlidir.

Şimik faktörler daha ziyade hormon ve iyon etkileri vardır. Nöronun polarizasyonunda rol oynayan iyon muvazenesi vejetatif sinir sisteminin çalışması ile idare olunur. Bu iş de hormon etkisi aşıkardır.

Bize; farmakoloji, nöron eksitasyonunun değiştiğini anlatan güzel misaller veriyor. Meselâ; konvülzyon yapan zehirlerde eksitasyon hali artıyor halbuki narkotikler konvülzyonu azaltıyor. Demek ki birinci cevher eksitan olduğu halde ikincisi eksitasyon derecesini zayıflatıyor. Bu esnada hü-moral regülasyon etkisi ile kısa veya uzun devam eden fizyolojik reaksiyonlar da görülür. Hü-mör yol, sinir sistemi üzerine daha geç etkilidir. İstekli hareketlerin çabuk yapılabilmesi ve refleks fonksiyonlarının da süratli olması için çok çabuk işleyen sisteme lüzum vardır. Bu da ancak sinir sellülleri üzerinde fizik mekanizmanın yarattığı elektrik enerjisi ile meydana gelen polarizasyonla olur. Böylece negatif potansiyel (Catáléctronique) husule gelerek sinir sellülleri

çalışmasını arttırır. Bu çalışma sellülün pozitif sınırda (zone) bulunduğu zaman (Anélectronique) azalır.

Nöronun depolarizasyonu sinir lifi ile meydana gelerek sellül protoplazmasındaki elektrik negatif olur ve bu suretle nöron eksitasyonu da artar.

Normal nöron, polarizasyonun artması ile fizyolojik veyahut deneysel olarak sellülün de otomatik kudreti çoğalır. İşte bu zamanda sellülün de polarizasyonu azalarak zayıflar hatta istirahatata geçer. Böylece merkezi nehi veya eksite eden olaylar, sinir sellüllerinin elektrikliğini de değiştirir. Bundan anlaşılıyor ki; organizmada nöron eksitasyonunu idare eden güzel bir elektrik mekanizması vardır.

Böylece sinir seyyalesinin negatif olması ile elektrik olayı fizyolojik bir eksitasyon yaratır. Bu da ancak saniyenin 1/1000 olacak kadar hassas ve çabuk işleyen mekanizmadır. Yalnız bir tek sinir yolu üstündeki elektrik seyyalesinin gidiş frekansı saniyede 1000 metredir. Çünkü anatomik sinir yolları kuruluşuna ait mekanizmanın iş görme zamanı (reaksiyon zamanı) saniyenin binde veya yüzde biridir. Sinir sellülünün yaptığı bu sinir seyyalesi elektrikli silendiraks yolu üzerinde gider. Nöronun çok ince olan aksonu bir sellül somasının veyahut ta bir dantritin uçlarında nihayet bulur. Bu sinirlerin uçları arasında birbirleriyle temadi yoktur temas vardır. İşte bu kuruluşu (Synaps) derler.

Sinaps üzerindeki elektrik seyyalesi sellül tarafından idare olunur. Elektrik içinde şimik cevher olan (Acétylcholine) entermediyer rol oynar.

(Oscar A. M. Wyss) e göre somanın sabit olan iş görme zamanı sinirler üzerinde giden seyyalenin (gidiş zamanı)ndan daha uzundur. Böylece giden her sinir seyyalesi bir depolarizasyon alanı yapar ve nöron soması üzerinde

bir eksitasyon fazlalığını meydana getirir. Fakat bir sinir seyyalesi nörondaki eksitasyonu yalnız başına çoğaltmaya kâfi değildir.

Eksitasyon fevkalâde bir yüksekliğe varabilmek ve bu şekilde devam edebilmek için sinir seyyalesinin birbiri ardı sıra devam ederek gelmesi lâzımdır.

Giden elektrik seyyalesinin devamlı somasyonu ritmik seyyale gruplarile temin olunur. Bunların frekansı da çok yüksektir. Sinir sellüllerinin satıbları bir çok sinapslerle örtülü olup her sinapsın nöronları üzerinde frekansı az seyyale vardır.

Sellül; merkezden muhite doğru ardı kesilmeyen bir elektrik bombardımanı ile nöronun eksitasyon mekanizmasını idare eder. Bu bazı sellüllerde hesap edilmiştir. Bu hesaba göre saniyenin binde birkaç yüzüddür.

Bu suretle nöron üzerindeki seyyale meydana gelir yani sellülün cismindeki elektrik giderek eksitasyonu yapar. Her sinir seyyalesi depolarizasyonla mücadele eden küçük miktarda depolarizasyon enerjisi getirir.

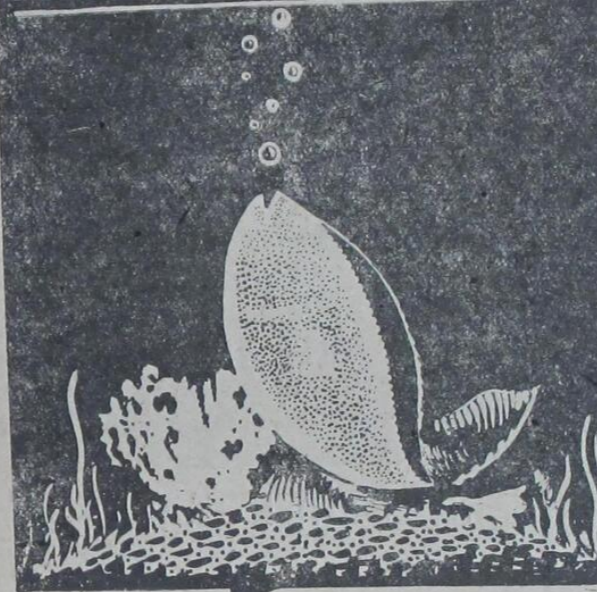
Sinirin eksitasyonunu (çalışmasını) temin eden faktör nedir?

Bu; elektrik seyyalesine ait basıncın yaptığı otomatik çalışmadır.

Diğer bir anlayışla bu sinaps basıncına ait özel eksitasyondur. Neticede nöron çalışması azaldığından seyyale sellüle doğru döner yani eksitasyon enerjisi zayıflar. O halde fizyolojik deneme ile anlıyoruz ki enerjik bir inhibisyonun mevcudiyeti bir redüksyon bahis mevzuu olmaksızın meydana gelen özel bir olaydır. Diğer taraftan anatomistlerin bize öğrettiğine göre nehi veya eksitasyon yapan çeşitli sinapsler vardır. Sinapsın özel strüktürü ile aksunun da nehyedici etkisi kabul edilmiştir. Sellülün bulunduğu yer ve bundan çıkan sinir lifi büyük bir stratejik rol oynar. Biz bugün sinaps fonksiyonunu tamamlamla bilemiyoruz. Nöronun

ABBOTT LABORATORIES
NORTH CHICAGO ILLINOIS U.S.A.

Abbott

ABBOTT'UN
HALIVER
OIL
With
Viosterol

5 Damlası = 5000 ünite A vitamini ve 850 ünite D vitamini ihtiva eder.

Beher Kapsülde = 5000 ünite A vitamini ve 1000 ünite D vitamini ihtiva eder.

TİCARİ ŞEKLİ

Damla = 5 cc - 20 cc ve 50 cc damlalıklı şişelerde.
Kapsül = 25 ve 100 kapsüllük şişe.

REÇETE İLE SATILIR

TÜRKİYE ŞUBESİ:

ABBOTT LABORATORIES NİR İST. Ltd.

Istanbul - Galata, Hezaren Han No. 17/20 kat 4

Tel.: 40296 - P.K. 1655

Reklam - Dekor

ABBOTT LABORATORIES

NORTH CHICAGO

ILLINOIS U.S.A.

ABBOTT'UN
YÜKSEK TESİRLİ
Diüretik ve

Kalp Adalesi Münebbihî

Glucophylline

THEOPHYLLINE - METHYL GLUCAMINE

Abbott

TİCARİ ŞEKLİ

Glucophylline tabletleri 2,34 grenlik tabletler halinde 20, 100, 1000 ve 5000 tabletlik şişelerde.
Glucophylline ampulleri ; 2 cc. suda 0,732 gm. (11,28 gren) Glucophylline ihtiva eden ampuller halinde 6 ve 25 ampullük kutularda ve 100 ampullük paketlerde arz edilmiştir.

REÇETE İLE SATILIR

TÜRKİYE ŞUBESİ:

ABBOTT LABORATORIES NIR IST. Ltd.

İstanbul - Galata, Hezaren Han No. 17/20 kat 4

Tel : 40296 - D.K. 1655

Reklam-Dekor

TABLET

FITOFOR

Phytine, glycero-phosphate de chaux, fer, arrhenal, poudre de rhubarbe ihtiva eden kan kuvvet iştah ilâcıdır. Yirmi tabletlik tüplerde

Kimyager

Dr. İbrahim Ethem Kimya Evi
İstanbul

Kimyager

Dr. İbrahim Etem Kimya Evi
İstanbul

Vitabiol D₂ I. E.

Hem ağız yolu ile hem de zerk suretile kullanılmak üzere hazırlanmış D₂ vitamini müstahzarı

Vitabiol D₂ Damlası

10 gr. lık şişelerde

sm³ = 30 damlası 12000 U. I.

1 Damlası = 600 U. I.

Vitabiol D₂ Forte Ampul

1 sm³ lık bir ampulluk kutuvarıda

1 sm³ = 600.000 U. I.

Adale arasına zerk olunur.

Çemberlitaş Peykhane Sokak No. 4 İSTANBUL. Tel. 23548

otomatik çalışması sinapsın akson mahrutu tarafından derhal nehye uğrayabilir. Bu zamanda şiddetli ve devamlı sinaps eksitasyonuna rağmen nehy bertaraf olamaz.

İşte bu nöronun elektrik faaliyetidir. Burada önemli olan nokta sinir sistemi fonksiyonunun devam etmesi için sinir sellüllerinin müşterek çalışmasının lüzumudur. Bu da sinir merkezinin faaliyetini gösterir.

Sinir merkezlerindeki elektrik fonksiyonu bugün çok komplike olan elektrofizyolojiyi meydana koymuştur. Sinir sellülleri özel birer motör merkez olup bunlardan birinin diğeri üzerine etkisi yoktur. Elektrikin sinir merkezlerinden çıktığı mukayit aletlerle de yazılabilmektedir.

Burada sinir sellülünün muhiti de büyük bir elektrik nevesanı kazanarak hareket içinde rol oynadığını söylemek lüzumdur.

Elektrik çalışma işi senkronudur. Böylece organizmada tam bir elektrik mekanizması meydana gelerek sellüllerin elektrik kudreti ile dolması kolaylaşır. Elektroansfalografide görülen (α) alpha dalgası sansoryel eksitasyonlar ve psikişik çalışmalarla (dikkat) kaybolur yani muhitten merkeze doğru giden çeşitli eksitasyonlarla kortekste senkron çalışma husule gelir. Otonom sellüllerin çalışmasıyla meydana gelen (α) alpha dalgasının görülmesi korteks nöronundaki elektriki gösterir.

Muhitten merkeze doğru giden sinir seyvasesi fizyolojik polarizasyonun senkron ve periyodik olabilmesi için nöronlar üzerindeki nevesandan daha çok olması lüzumdur.

Bu sellüllerin otonom çalışmaları primitif bir hadisedir. Sinir merkezlerinin dinamik eksitabilite kudretini biz temel mesele olarak kabul ediyoruz. Diğer taraftan (α) alpha dalgalarını da ortadan kaldırebiliyoruz. Bu olay da nöron çalışmasından ibarettir. (α) alpha dalgası derin uykuda tamamen kayboluyor. Bu olay da bize

merkezi eksitabilitenin azaldığını gösterir. Bilakis (α) alpha dalgalarının fazla derecede çoğalması barbitürik uykuda ve sar'ada görülür ki bu zamanda da korteks eksitabilitesi artarak potansiyelde hipertansiyon hali vardır.

Saydığımız beyin sellüllerine ait elektrik olaylarıyla anlıyoruz ki, yeni elektrofizyoloji aletleriyle her gün bir başka bilgiye kavuşuyoruz. Bu suretle sinir sistemi fonksiyonlarını daha iyi anlıyor ve leziyonlarını beyin içerisindeki lokalizasyonunu da daha kolay ve emin bir şekilde yapabiliyoruz. Aynı zamanda tedavi etkisini kontrol edebilmek ve nöro-şirürji bakımından operasyon yapılması gerekli vak'aları da ayırıp kesin tedaviye arzdebiliyoruz.

Bibliyografi :

- 1 — Couvelaire, A. Lemiere Ch. Lenormant : (Pratique médico-chirurgicale) Tome III, 1931.
- 2 — Danielopulo : (Le système de la vie végétative) 1944,
- 3 — H. Claude et P. Rubinovitch : (Thérapeutique biologique des affections mentales) 1940.
- 4 — İhsan Şükrü Aksel : (Psikiyatri ders kitabı) 1945.
- 5 — Ivan Bertrand-Jean Delay et Jacqueline Guillaime : (L'électroencéphalogramme normal et pathologique) 1939.
- 6 — Ivan Bertrand et R. S. Lacoqe (Theorie de l'électro-encéphalogramme) 1943.
- 7 — J. Delay : (Electroencéphalogramme normal et pathologique) Encyclopédie médico-chirurgicale-Neurologie.
- 8 — Mazhar Osman Uzman : (Psychiatrie) 1944.
- 9 — Marcel Florin : (Biochimie Humaine) 1945.
- 10 — Oscar A. M. Wyss : (L'activité élec-

trique des cellules nerveuses) Revue Médicale de la Suisse Romande 1942, No. 10.

11 — P. Delmos-Marsalet : (Electro-choch et thérapeutiques nouvelles en neuro-psychiatrie) 1946.

12 — Paul Duhen : (Precis de physiothérapie clinique) 1937.

13 — Sami Gür'ün : Electro-encéphalogramme ve sar'a (Istanbul Seririyati) No. 1 1941.

Colum uteri kanserinin poliklinik teşhisi [*]

Unku rahim kanseri, tenasül cihazı kanserleri arasında en fazla rastgelenidir. Koller'in istatistiğine göre tenasül cihazı kanserlerinin % 63 ü unk kanserleridir. Figarella kitabında, İngilterede senede 22,000, Amerika (U.S.A.) da 31,000 kadının unku rahim kanserine musab olduğunu yazar. 1929 da, Cemiyeti Akvam tarafından kabul edilen tasnif de, unku rahim kanseri için 4 devre tesbit edilmiştir.

1 — Bu devrede unku rahim mükemmelen müteharriktir. Muhtelif şekil alabilir : Ulceratif, Bourgeonnant, infiltrant.

2 — Paramétrium'a doğru ilerlemiş bir devredir. Bunda unk oldukça müteharriktir.

3 — Bu devrede seretanî nesic cidara kadar ilerlemiştir. Unk sabittir.

4 — Metastatik devredir. Kemik medullasında ve civar uzuvlarda metastazlar görülür. Bu tasnif haricinde Müller'in O stadi tesmiye ettiği bir devre vardır. Bu O stadi birinci devreden önce gelen devredir, yani seriri safhaya takaddüm eden devir (Kurbu seriri). Hinselmann ve Schiller bu devreyi ilk inceleyenlerdir. Hinselmann birinci devreden önce

[*] Pariste Tarnier kliniğinde Dr. Necdet Evrenos tarafından tebliğ edilmiştir.

ufak bozuk bir şekil (déformation) mevcut olduğunu, olacağını düşündü, rahim unklarını sistematik olarak pertevsuz ile tetkik etti; aynı tarihlerde, Schiller cendeklerde unku rahimleri histolojik etüd ediyordu. İkisi de seriri olarak henüz teşhis edilememiş kanser başlangıcı vasıfları buldular. Kurbu seriri safhanın meydana çıkarılması kolposkopik usul ve istolojik kontrola olur. Hinselmann'ın kolposkopu (bu gün, İsviçrede Kern müessesesi tarafından imâl edilir) in'ikâslı bir lamba ile mücebhez prizmalı bir dürbinden ibarettir. Bu kolposkopun iki başlıca hususiyeti vardır: Unk reflektörlü lamba ile aydınlatılır böylece 10 kerre büyütülmüş bir şekil (image) görülür. Hinselmann çok veya az büyüten dürbünlerle tecrübeler yapmış, en muvafıkının 10,5 kerre büyüten olduğunu bulmuştur.

Kolposkopla unku rahim muayenesi:

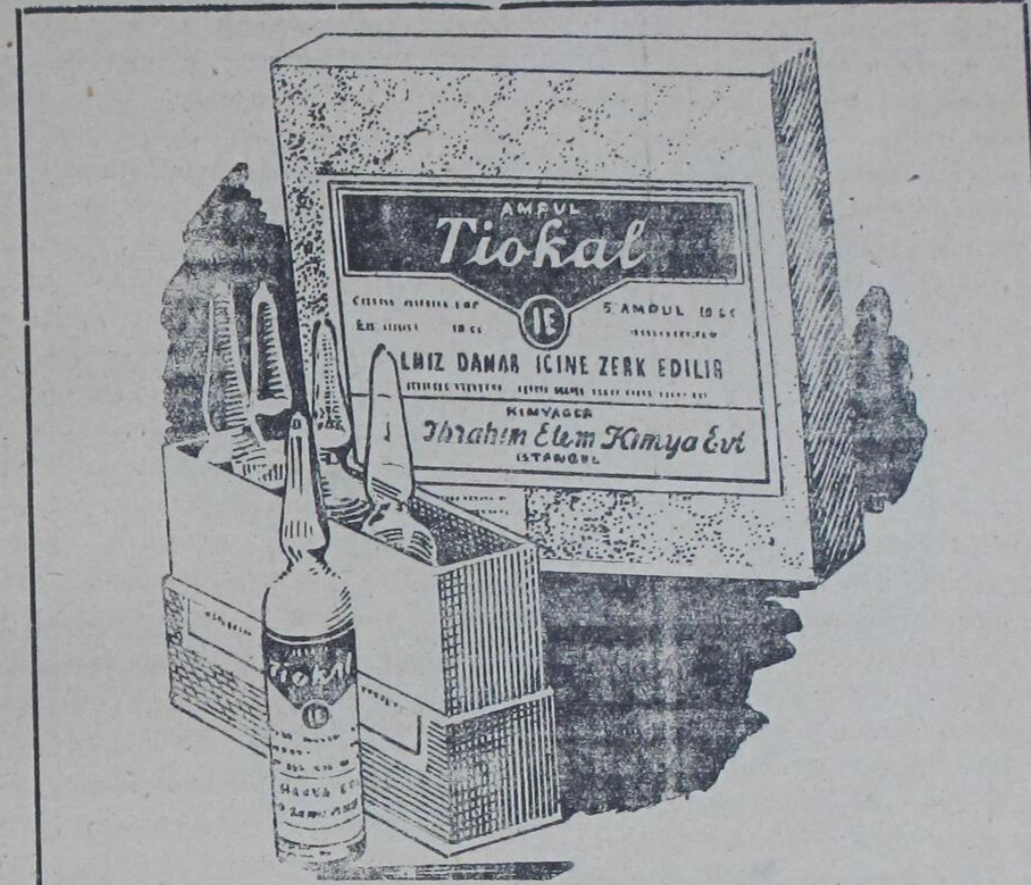
Speculum tatbik edilir. Hafif bir hamızlı mahlûlüne (% 3) batırılmış bir kompresle unku rahim silinir, böylece unku rahmin üzerindeki ifrazat yok edilmiş olur ve iyi bir şekil (image) alınır.

Kolposkopla görülen:

Ortada unku fethası. Bu fetha hiç doğurmuş veya çok doğurmuş olanlarda ayrıdır. Unku fethası üstüvânî epithélium'a aittir; diğer kısımlardan daha kırmızıdır. Bazen bu üstüvânî bölge bir nice daha geniştir ve Ectopie adını alır. Bu Ectopie ya vilâdî ya doğum neticesi olur.

Bazen tepsi epithélium bu ektopik mntakayı örter. Bu hal ya vilâdî ya mükteşep olur. Bazen de bir polip, Nabotti ovülü, biçimleri çeşitli cervicite'ler görülür.

Unk kanserinin meydana çıkarılması için aşağıdaki kolposkopik terasatümler çok mühimdir: Leucoplasie, Fond ve Süspekt plajlar. Hinselmann'ın «Les Matrix du Cancer» dediği.

Calcium Thiosulfate in % 10 nisbetindeki stabilize mahlûlü ile hazırlanmıştır.

10 c. c. lik ampullerde ve 5 ampullük kutular içinde

Yalnız damar içerisine zerk edilir.

Kimyager
Dr. İbrahim Ethem Kimya Evi
İstanbul

Digitalis Lanata glikozitleri ile ağız yolu ve zerk suretile kullanılmak üzere hazırlanmıştır

Zerk şekli: 2 cc lik ampullerde 5 ampullük
kutularda.

Ağız şekli: 10 gr. lik şişelerde.

Kimyager

Dr. İbrahim Ethem Kimya Evi
İstanbul

Leucoplasie : Beyazımtrak lekeler.

Fond : Çok kolaylıkla kanayan koyu kırmızı renkte noktacıklardır.

Kolposkopa bir az dikkatle bakılacak olursa ufak kabarcıklar (excroissance) görülür. Bu kabarcıkları istoloji bakımından izah etmek arzularsak; Vasculaires papille'ler kolaylıkla kanayan şişkin kırmızı lekeler arzeder, satırlara kadar varır. Fond leucoplasie'ye inkılap edebildiği gibi leucoplasie'ler de Fond'un manzarasını alabilir.

Sahalar : Beyaz sarımtrakdırlar. Kırmızı batlarla mahdutturular, Bu «Plages suspectes» haricinde unk kanserinin çeşitli şekillerini görebiliriz. Hinselmann'e göre, müteaddit vak'alarda sarımtrak veya züccaci bozuk şekiller bir kanseri gösterir.

Bundan sonra «iod» testile unk muayene edilir. Schiller tarafından 1928 de teklif edilen bu test için Lugol mahlülü kullanılır.

Iod: 10 grs. Iod. Pot.: 20 grs. Acq. Dist.: 500 grs.

Mahlüle batırılmış bir kompresle unka dokunulur. Unkun malpigen épithélium'unun sathı tabakalarında glycogène mevcudiyeti ioda zahir olur. Vak'alara göre iod muhtelif renkler verir. Masun, normal épithélium Keherma'on (Brun-Acajou) renktedir. Halbuki leucoplasie, fond, sahaler ve kanser beyazımtrak leke verir ki buna Zone iodo-négative adı verilir. Iodlanmış unku rahimde beyaz bir leke veya tam tahdid edilmiş iodo-négative bir muntaka bulunursa, bu bir Plage suspecte'dir. Ne kadar küçük olursa olsun süspekt plajı tevki' şarttır. Bu tam mahallinde bir biopsi tatbikine imkân verir.

Teknik hakkında bir iki söz :

Schiller, kendi adını taşıyan bir küret kullanır. Kolposkopik kontrol altında ufak bir parça alınır, Bouin mahlülüne konur. Bu ameliye vass'ındır.

Istoloji :

Süspekt plajların istolojik muayenesi bazen sadece sathı deformasyonu veya basit bir iperkeratozi gösterir. Bazen de cancéreux hali.

Hinselmann bu istolojik muayene neticelelerini 4 esas kısımda toplamıştır.

Birinci ve ikinci kısımlar :

Salım veya kurbu seretani hal.

Üçüncü ve dördüncü kısımlar :

Seretani hal

1 ci ve 2 ci kısım : Nesic aşağı yukarı derinin strüktürünü arzetmiştir. Satıhta bir keratinize tabaka görülür. Hücreler muntazamdır. Bazen hudutlu ve kat'ıdır (Tranchant). Nüveler aynı büyüklüktedir. Nadir olarak mitose görülür. 3 cü ve 4 cü kısım : Atipik bir manzara arzederler. Hücreler intizamlarını ve hadlarını kaybetmiştir. Hücrelerin ve nüvelerin hacimleri birbirinden çok farklıdır. Mitose'lar da görülür yani polimorfi ve atipi.

Size iki misâl takdim etmek istiyorum.

I — Hasta 42 yaşında. Hiç doğurmamış. Rahim fibromundan seririyata yatırıldı. Kolposkopa iodo-négatif sahaler görüldü. Istolojik olarak 3 cü kısım şekli bulundu. Küllî bir istisal yapıldı.

II — Hasta 32 yaşında. Normal iki doğum. Akciğer veremi. Bir leucorrhée için müraعات ediyor. Hiç bir metrorrhagie'si yok. Kolposkopi unku üzerinde bir ceviz cesametinde bir tümör gösteriyor. Teşhis : İkinci devirde bir kanser.

Zurich seririyatı istatistigi muhtelif devreler için aşağıdaki adedleri verir :

O devresi	Ici devre	IIci devre	IIIci devre	IVci devre
% 9	% 25,6	% 40	% 21	% 4,5

İkinci devrede adedin diğerkilerinden yüksek olduğunu görüyoruz.

Hastaların kontrolü :

Hastalar kolposkopi ve biopsiden sonra

kontrol edilir. 1 ci ve 2 ci kısımlar halinde her 3, 6 veya 12 ayda bir kontrol edilir. Afet durgun veya tamamen zail olmuşsa kontrol terk edilir.

3 cü ve 4 cü kısımlar veya kanser başlangıcı halinde, bir cerrahi müdahale veya fizyoterapi endike edilir.

Bir Hollandalı profesör, talebelerine :

«Eğer sizden biri, oldukça müddet evvel muayene etmiş olduğunuz bir hastayı kanser teşhisi koymadan, bize ilerlemiş bir unku rahim kanserile gönderirse, onu adliye ihbar ederim. Ve bu tehdidkâr, ciddi cümleye : Talebelerimden böyle ilerlemiş bir vak'ayı nadiren aldığını ilâve ettiğini işittim.

Kolposkopunuz yoksa hiç olmazsa Schiller'in testini tatbik edebilirsiniz. Unkun Lugol'la atuşmanından sonra muayyen hudutlu iodonégatif bir mantıka bulursanız biopsi yapabilirsiniz. Ve belki de henüz araz irae etmeyen bir kanser başlangıcı bulur veya izi üzerinde olursunuz.

Depistage pre-clinique du cancer du col uterin [*]

Vous savez que le cancer du col est le plus fréquent des cancers génitaux. La statistique de Koller prouve que 63 % des cancers génitaux sont des cancers du col. Figarella écrit dans son livre que chaque année en Angleterre 22.000 femmes sont atteintes du cancer du col, et 31.000 aux Etats Unis.

La classification du cancer du col, adoptée en 1929 par la Société des Nations établi 4 stades.

1. Stade. A ce stade le col est parfaitement mobile. Il peut prendre des formes va-

riées, on voit la forme ulcerative, ou bourgeonnante, ou bien infiltrative.

2. Stade. C'est un stade un peu plus avancé vers la parametrium. A ce stade le col est assez mobile.

3. Stade. Dans ce stade le tissu cancéreux est avancé jusqu'à la paroi et le col est fixé.

4. Stade. C'est la stade métastatique, on voit les metastases dans le medule osseux, et l'organe voisin. En dehors de cette classification il ya un autre stade qui Müller appelle stade (O). Le stade O est un stade qui vient avant le stade 1. C'est à dire un stade pré clinique.

Hinselmann et Schiller ont étudié ce stade les premiers. Hinselmann pensait qu'il existait une plus petite déformation avant le stade 1, il a examiner systématiquement les cols à la loube en même temps Schiller examinait histologiquement plusieurs cols chez des cadavres.

Il a trouvait l'état cancéreux au début qui n'avait pas été diagnostiqué cliniquement.

Le dépistage du stade préclinique se fait par la méthode colposcopique et le controle histologique. Le colposcope d'Hinselmann (maintenant fabriqué par les Etablissements Kern en Suisse) est une jumelle à prisme avec lampe à reflecteur. Ce colposcope a deux propriétés principales : On éclaire le col avec la lampe à reflecteur on obtient ainsi une image grossie dix fois. (Hinselman a essayé plusieurs jumelles plus ou moins grossissantes, et il a trouvé que la meilleure était celle qui grossit 10 fois 1/2.

Examen du col utérin avec le colposcope : on met le speculum, ensuite on essuie le col avec une compresse imbibée d'une solution faible d'acide acétique (3 %). Par cette manipulation on éloigne les secrétions sur le col afin d'obtenir une bonne image.

Ce qu'on voit avec le colposcope : On

voit au milieu l'orifice du col dont la forme est différente chez les nullipares et chez les multipares.

L'orifice du col appartient à l'épithelium cylindrique et on constate qu'il est un peu plus rougeâtre que l'autre partie. Quelquefois cette zone cylindrique est un peu plus large. On l'appelle alors Ectopie ; cette ectopie peut être congénitale ou être une conséquence de l'accouchement.

Quelquefois l'épithelium plateau couvre cette zone ectopique. Cet état peut être congénital ou acquis et quelque fois on voit aussi un polype, l'ovule de Nabotti et différentes formes de Cervicites.

Pour le dépistage du cancer du col les images colposcopiques suivantes sont très importantes : leucoplasie, fond et les champs. Ce sont des «plages suspectes» ou bien comme le dit Hinselmann dit «les matrix du cancer».

Leucoplasie : Ce sont les taches blanchâtres.

Fond : Ce sont des petits points d'un rouge foncé qui saignent très facilement, si on regarde avec le colposcope un peu attentivement, on voit de petites exeroissances. Si nous voulons expliquer ces petites exeroissances histologiquement : les papilles vasculaires viennent presque jusqu'aux superficielles qui présentent taches rouger foncées et saignent facilement, des le fond peut se changé en leucoplasie et les leucoplasies peuvent aussi prendre le même aspect que le fond.

Les champs : Ils sont blanc-jaunâtres et limités par des lignes rougeâtres. En dehors de ces «plages suspectes» nous pouvons voir aussi les différentes formes du cancer du col ; Hinselmann dit que, les déformations jaunâtres ou vitreuses dans plusieurs cas signifient un cancer.

Ensuite on fait l'examen du col par «test

à l'iode». Pour ce test qui a été proposé en 1928 par Schiller, on utilise la solution de Lugol.

Iod. 10 g.

Iod. pot. 20 g.

Aqu. dist. 500 g.

On touche le col avec une compresse qui en est imbibée. La présence de glycogène dans les couches superficielles de l'épithelium malpighien du col se révèle par l'iode. L'iode donne des colorations différentes suivant les cas. L'épithelium normal intact donne une coloration brun acajou, tandis que la leucoplasie fond, champs et cancer au début donnent une taché blanchâtre qu'on appelle zone - iodo négative. Alors si on trouve, sur le col utérin, préalablement iodé, une tache blanchâtre ou bien une zone iodo négative nettement limitée, sur l'épithelium normal, c'est une «plage suspecte». Il importe alors de préciser exactement l'endroit suspect qui si petit qu'il soit permet une biopsie bien placée. Un mot sur la technique : Schiller se sert d'une curette spéciale qui porte son nom. On prélève un petit morceau sous le contrôle colposcopique, et on le met dans la solution de Bouin. Cette opération est tout à fait indolore.

Histologie : L'examen histologique des «plages suspectes» permet de constater quelquefois une déformation simplement superficielle ou bien simplement une hyperkeratose et quelque fois un état cancéreux.

Hinselmann a classé les résultats de cet examen histologique sous 4 rubriques essentielles. 1 et 2 ème rubrique : état non cancéreux ou précancéreux et 3, 4 ème rubrique : état cancéreux.

Rubrique 1 et 2 le tissu a présenté à peu près la structure de la peau, on voit à la surface une couche kératinisée, les cellules sont

[*] Dr. Necdet Evrenos : Communiquée à la clinique Tarnier (Paris).

régulières, parfois des limites et tranchantes et les noyaux sont de grosseurs égales, on voit très rarement une Mitose. Rubrique III et IV a une structure atypique. Les cellules ont perdu leur ordonnance et leurs limites, les grandeurs des cellules et de leurs noyaux sont très différentes. On voit aussi des mitoses, Donc, polymorphie et atypie.

Je veux vous donner deux exemples :

Malade, 42 ans, nullipare, envoyé à la clinique pour fibrome uterin. On a trouvé colposcopiquement des champs qui présente une zone iodo-négative. Histologiquement on a trouvé une image de la rubrique III. On fait l'extirpation totale.

**

Un cas plus avancé :

Malade 32 ans. 2 accouchements normaux. Atteinte de tuberculose pulmonaire, elle a consulté pour la leucorrhée, elle n'avait aucune metrorragie colposcopiquement on a trouvé sur le col une tumeur grosse comme une noix. On diagnostique, cancer du col, stade II.

Préquence :

La statistique de la clinique de Zurich, trouve entre différents stades les proportions suivantes :

Stade O	Stade I	Stade II	Stade III	Stade IV
9 %	25,6	40 %	21 %	4,5 %

Vous voyez que le stade II est plus fréquent que les autres stades.

Contrôle des malades. On contrôle les malades après la colposcopie et la biopsie.

En cas de rubrique I et II on contrôle les malades tous les 3 ou 6 mois ou bien tous les ans, si l'état reste toujours stable ou bien disparaît, on ne continue pas le contrôle ; en cas de rubrique III et IV, ou bien de cancer au début, on doit indiquer une intervention chirurgicale ou la physiothérapie.

J'ai entendu un professeur Hollandais dire à ses élèves : « Si l'un d'entre vous nous envoie un cancer du col avancé, après une consultation remontant à quelque temps sans diagnostic de cancer, je le dénoncerai à la justice » et il a ajouté après cette phrase sévère et menaçante qu'il n'avait que très rarement reçu des malades envoyés par ses élèves et présentant un cas avancé...

Si vous n'avez pas de colposcope, vous pouvez au moins faire la test de Schiller. Après l'attouchement au Lugol du col, si vous trouvez, une zone iodo-négative avec limite nette vous pouvez faire la biopsie et peut être dépisterez vous un cancer au début sans autres symptômes.

Iyodopepton kâzım

Tababette şüphesiz iyod emlâhı kadar sahai tatbikatı geniş olan bir dava yoktur. Bu müessir ilâcın en kolay alınanı, en güzel tesir edeni iyodopepton dur, on yedi seneyi mütecaviz bir hayati maziye malik Iyodopepton Kâzım da yegâne payidar olan ve hekimlerimizin itimadını kazanan müstahzarrımızdır. Çünkü ciddi bir sayın mahsulüdür. Bu ilâc damar sertliğine, rumatizmaya kalbe karşı kullanılır.

Pentazol I. E. Damlası
10 gr. lık şişelerde
1 c. c. = 20 damla = 0.1 gr.
Pentametilentetrazol

Pentazol I. E. Ampulleri
1 c. c. = 0.1 gr. Pentametilentetrazol
6 ampulluk kutularda

Kimyager
Dr. İbrahim Ethem Kimya Evi
İstanbul

İSTANBUL SERİRİYATI

Sahibi : Dr. Mazhar Osman Uzman

AYLIK TIB
MECMUASI

Adres : İstanbul, Babiali caddesi 23

Harpten sonra seyahat

V

M. O. Uzman

Yeni dünyaya ayak bastık. Gömrükten geçerken yalnız parfüm sordular, anlaşılan Parisin parfümleri burada pek makbul... başka bir zorluk göstermediler. Bütün dünyada para sormak adeti olduğu halde burada öyle bir kayıt yoktu. Para Amerika ile İtalyadan başka her yerde soruluyordu, Fransada iş sorgu ile kalmıyor, bir de portföyinizi açıtırıp teker teker sayıyorlar. Hayret!.. Amerikadan avdette Fransada da sormadılar, lakin Marsilyadan vapura girerken sormak şöyle dursun, Fransada bulunduğu müddetçe bozdurulan paraların banka vesikaları da isteniyor, bir kimyager vatandaşımız bu vesikaları gösteremediği için hemen orada doların karaborsa ile resmi borsa arasındaki farkı hesap edilerek karakola götürdüler. Dörtüüz elli lira ceza alivermişler...bu güçlükler belki yarın maziye karışacaktır, onun için mufassal yazıyorum ki ileride birine lazım olur diye...

İşte Manhattan adasına sığamayan göklere yükselen New-York şehri.. kat adedince birbirile musabakaya çıkmış gibi...tabii bu muhtelif yükseklikler şehrin bedii zevkini kaybettirmiş, çok uzun caddeler, onları amuden kat eden sokaklar...caddelerin isimleri var, her sokak başında da numara...ilk önce bu kadar ka-

labalık ve büyük şehir insana baş dönmesi hissi veriyor. Lâkin sonra o kadar kolay ve pratik bir şehir buluyorsunuz...aradığınızı cadde ismile ve sokak numarasile hemen buluveriyorsunuz. Binaları da öyle... insan Eysel kulesinden yüksek yüzüymü kat binada, istediği büroyu nasıl bulacak diye şaşırıyorsunuz, hele aradığının ne katını, ne kattaki numarasını bilerseniz... Meselâ talebe müfettişini görmek istedim Empire city bilding de dediler, binayı kolaylıkla bulduk: Alt kata girince divarda alfabe sırasile bütün dairelerin isimleri ve kaçınca katta oldukları yazılı idi. Kimseye sormağa lüzum görmeksizin bir dakikada da Turkey embassey kultur Atache yazısını bulduk, yetmiş yedinci katta imiş. Bir çok asansör kapıları açıldı kapıların üzerinde 1—20, 20—40, 60—80 yazılı idi 60—80 işaretli asansöre bindim yedi sekiz kişi daha vardı. Haydi ilk merhale Fener yolu diye içimden kumanda ettim. Adameğiz 60 dan sonra 61, 62 diye numaraları söylemeğe başladı 77 de evet dedik, güzel aydınlık dört köşe bir koridora çıktık, oradaki bir çok büroların içinde bizim müfettişin odasını bulmak hiç güç olmadı. İşte yedi sekiz milyon nüfusu bağrında barındıran bu koca şehir insana bir kaç saat içinde bir munislik veriyor, yabancılığı hissettirmiyordu. Siz de cereyana kapılıyorsunuz uzun caddelerinde yaya kaldırımında insanlar adeta koşuyordu sokak ortasında konuşanlar, alık alık camekânlara bakanlar yoktu, kahvesiz gazinosuz şehir.. Ne sokağa atılmış sandalyeler, ne simitci tablaları hiç bir şey yok. Halk yürü-

Ağız yolu ile calcium tedavisini temin eder.

Kullanılışı :

Çocuklara : günde 2—3 kahve kaşığı
Büyükler : günde 2—3 çorba kaşığı

Kimyager
Dr. İbrahim Ethem Kimya Evi
İstanbul

yor, otobüsler otomobiller yürüyor, lâkin her sokak başına geldikçe duruyorlardı. Kırmızı ve yeşil ziya ile gece gündüz verilen işarete itaetle yürüyorlardı. Bu dört köşelerde kimse de olmasa bile, hatta geceleyin her kes, her nakil vasıtası duruyor, yeşil ziyayı görünce beraberce yürüyor, kırmızı çıkınca yine duruyorlardı. Gündüzleri çok sıcaktı, sokakda yürürken insana baygınlık gelecek kadar boğucu bir hararet. Bir mağazaya girince bir conditioned ile tatlı bir serinliğe kavuşuluyordu. Büyük mağazaların kapılarındandır girince iki satıcı hanımın limonata, portakalata sattığı görülmüyordu. Satıcının önünde bir müşteriye içeceği verilirken, öndeki tezgâhın tamamen boş olduğunu görüyor, sevinerek siz de bir içecek istiyorsunuz. Ciddi ve nazik bir please size gideceğiniz yeri gösteriyor. Meğer limonata için müşterinin arkasında on onbeş kişilik bir kuyruk teşkil etmiş adamlar sıra bekliyor. Siz utanarak en uca gidiyorsunuz, sıranızı bekliyorsunuz. Bir iki dakika sonra sıranız geliyor, bardağınızı doldurup çıkarken arkanızda aynı merasime tabi yine aynı uzunlukta bir kuyruk bırakıyorsunuz. Amerikada bunu her şehirde her yerde görüyorsunuz. Sinemalarda birinci ikinci mevki yok, numaralı yer de yok, kişiye sıra ile dizilmişler, oradan sinemaya girerken yine kuyruk, iç kapıda yine aynı formalite. Orada temiz geyinmiş, üniformalı, beyaz eldivenli memurla biletli-leri nazikâne sağ, sol, orta kapı hizasına diziyor. Sinemadan çıkanlardan boş yer kaldıkça sıra ile içeri alıyor. Kimse acele etmiyor, kimse istediği yeri almak için bir şey söylemiyor ısrar ve itiraz etmiyor, hiç kimse kuvvetine, mevkiine güvenmiyor, her keste birbirine karşı saygı ve nezaket... hatta dizide bile kimse sigarasının küllü ve dumanile yanındakileri rahatsız etmek kabalığında bulunmuyor. Zaten o beş altı bin kişilik sinemalarda kimse ne sigara içiyor, ne bir şey yiyor, ne de yeri kirletiyor. Bu

ahenk ve intizamı bozmağı hiç bir Amerikalı hatrından geçirmez. Bozmağa kalkan varsa oranın acemisi bir yabancıdır. Lokantalarda da öyle... kapıdan girerken karşınızda fevkalâde itina ile süslü boyalı güzel bir genç bayan sizi karşılar. Kaç kişi olduğunuzu söylersiniz. Elindeki yemek listesile size gideceğiniz istikameti gösterir. Ona itaata mecbursunuz gösterilen cihete gidince yine ikişer dizilmiş sekiz on bekleyen görürsünüz. Sıraya girersiniz, ikinci bir genç kız aynı usulle kaç kişi olduğunuzu sorar, sıra ile hangi masayı isterse oraya lütfen diye işaret eder, bazan boş masa çok olduğu halde sizi yine bekletir, çünkü grev ve saire yüzünden masalarda hizmet edecek kadar garsonu yoktur. Bağıra çağıra hizmet yok. Gösterilen masaya otursunuz, şık bir desti veya surahi içinde tertemiz buz gibi su ile bardaklar gelir, Avrupada alışmadığımız şey... ondan sonra yiyeceğiniz yemeği söylersiniz, isterse hiç sofrada içecek bir şey de... lâkin halkın büyük kısmının mergubu sade sudur, pek sıcak olduğu günlerde bira içenler pek az... lâkin kahve, mutlak sorarlar, hem büyük, orta veya küçükmi hem de yemekle beraber mi sonra mı diye... lokantalar yemek yiyecek yerdir, orada içki içilmez, yemek yenir, hesap istenir, hatia çoğunda siz istemeden yediğinizin hesabı masanıza konur. Yemekten sonra insan ayakta bekleyenleri görür ve masayı daha fazla işgal etmekten utanır. Masaya tabağın altına görül-meyecek surette garsonun bahşışı konur. Amerikada kimse bahşış diye müşteriyi rahatsız etmez, kapının yanındaki kasaya da yenilen yemeklerin fişleri ödenir. Kontrol yok, itimad var, yediğini ödememek küstahlığını yapmak değil, düşünmek bile o memlekette kimsenin hatırına gelmez: hatta idareli lokantalar var, at nalı şeklinde uzun tezgâhın üzerinde sayısız açıklar yemek dağıtıyor, siz mutfâğa ait şeylerin olduğu yerden tepsi tabak çatal kaşık alıyorsunuz, ca-

VİTABİOL B₁

ampul ve tabletleri

Zerkşekli : Vitabiol B₁ Forte 25 mgr.
Vitabiol B₁ Faible 5 mgr.

Ağız şekli : 3 mgr. B₁ vitamini ihtiva eden 20
tabletlik şişelerde

Kimyager
Dr. İbrahim Ethem Kimya Evi
İstanbul

Kuvvetsizliğin ve kansız- lığın en güzel ilâcı

300 g. lık şişelerde

Kimyager
Dr. İbrahim Ethem Kimya Evi
İstanbul

OM-HYDANTOINE

DIPHENYL-HYDANTOINATE SODIQUE

KATIYEN
DEPRESYON
TEVLİT ETMEZ

10 cgr. madde müessireyi
havi tabletler

HER ŞEKİL VE DERECEDE
SARA
VE BENZERLERİ

30 komprimelik
Tüpler.

MİDE, KALP ve Saire ASABİYETLERİ
«ANXIETE» halleri

Cenevre — LABORATOIRES OM — İsviçre

Türkiye Mümessilliği

JÜL KREPEN ve KEMAL MÜDERRİSOĞLU

P. K. 1288 — Galata, İstanbul — Tel. 44065

OSSOPAN ROBUDEN

GENÇ HAYVANLARIN KEMİK-
LERİNİ ve BU KEMİKLERİN
KIRMIZI İLİĞİNİ

Tam olarak ihtiva eden

KALSYUM ve FOSFOR
opoterapisi

30 drajelik kutular

MİDE ve İNCE BARSAK CİDARLARI
İFRAZATINI

(Entérogastrone Hormonu)

ihativa eden

MİDE ve DUODENUM ülserlerinin
organoterapisi

30 drojelik Tüpler

ROBAPHARM, Soc. de Laboratoire
Bâle — İsviçre

Türkiye Mümessilliği

JÜL KREPEN ve KEMAL MÜDERRİSOĞLU

P. K. 1288 — Galata, İstanbul — Tel. 44065

Kuvvetsizliğin ve kansızlığın en güzel ilâcı

300 g. lık şişelerde

Kimyager
Dr. İbrahim Ethem Kimya Evi
İstanbul

mekânlarda ve tencerelerdeki yemek meşherinin önünden geçiyorsunuz. Tabagınıza istediğiniz yemek konuyor ve bir de ödeme fişi veriliyor. Sekiz on çeşitle tabagınızı doldurursunuz, sonra bir masaya gider rahat rahat yersiniz, bıraktığımız kirli tabak ve çataları bir zenci garson alır, bir el arabasına doldurur, yıkamaya götürür, siz de fişlerinizi ödemeğe gidersiniz. O fişlerin bir kaçıını göstermemek işten bile değil... lakin böyle açık gözlülük Amerikada yok. Böyle adam bu toprakta bir gün bile yaşayamaz. Ya hapse atılır veya ilk gelecek vapura bindirilmek üzere muhacir adasına. Hani şu sinemalarda kocaman hürriyet heykeli gördüğünüz adaya sürer. Kimse kendisine yapılıncı hoş görmeyeceği şeyi başkasına yapmıyor: birbirlerini sayıyor, hakkını sırasını her şeyi sayıyor, otobüste vatmanın yanında bir kutu var, her kes otobüse girerken bu kutuya bilet parasını atıyor. Ne biletçi, ne kontrolör, ne biletçi bunlar dünyanın her tarafından gelmiş, bin bir çeşit karakterli türlü türlü adetli yontulmamış en iptidal adamlar... bu memlekette ne sihirdir ki hepsine dos doğru bir terbiye vermiş... burada her milletten binlerce halk var. Lakin hepsinin saydığı Amerika adetleri, hepsinin tapdığı kırk sekiz yıldızlı Amerika bayrağı, hepsinin tarihi Vaşingtonla başlıyor..burada ecnebi düşmanlığı yok, her kes bu vatanın ulucenabından kana kana istifade eder. Buraya her kes fakir gelir, zengin olur, işsiz gelir, iş bulur. Burada fakirlik, dilencilik anormal bir şey, bir ruh hastalığı gibi bir şey. Dilencilik pek biçarelere müsaade edilen bir yaşamak çaresi... Vaşington otelinde üç gün kaldım. Bu pek güzel şehrin, Newyorkla tezdad teşkil edecek derecede geniş, ferah, ormanlık, çayırılık şehrin istasyona yakın bu otelinin onbirinci katından sonra bir tarasaya çıkılıyor. Burada tertemiz bir güzel lokanta ile, bir de fevkalâde manzaralı uzun bir koridor var. Lokantada konuşulan lisan tabii ingilizce...

garsonların çoğu rum...işte şu tabakları yıkayan Maraşlı bir ermeni genci...anasız babasız onbeş yaşında buraya gelmiş, yalnız kendi kudretile yaşıyor, adam olmak için çalışıyor. Gündüzleri üniversiteye gidiyor, akşamları yemek zamanında lokantada tabakları yıkıyor, garsonluk ediyor, aldığı bir iki dolarla kendisine büyük bir istikbal hazırlıyor. Yemekten sonra koridora çıkıyorsunuz kahve veya kokakola dedikleri bir çeşit limonata istiyorsunuz, nezaketle size masanızı gösteren ellilik adam Makidonyanın Keserye köyünden bir rumdur. Bu adamcağız bir kelime ingilizce bilmeden köyünden kalkmış buraya gelmiş, şimdi burada metrdotel... İngilizcesi yine o kadar parlak değil ama, işini pek alâ görüyor. Vaşingtonda bu otelde, Bostonda Summer otelinde geceleri asansör memurları onsekiz yirmi yaşında eli ayağı düzgün pek sevimli kızcağızlar... Şunu söyleyeyim ihtimal müteaddit milletlerin tasallübü neticesi Amerika halkı büyük bir seleksiyona uğramış. Çok güzeli var. Bu kızcağızların çoğu lise talebesi... istediği kadar zengin olsun, burada her kes çalışıyor ve çalıştırılıyor. Çalışmayan, isterse kendi parası ile gelmiş ecnebi talebe olsun iki sene dönmüce Amerika hududlarından dışarı atılıyor. Fabrikaları bile yirmidört saat faaliyette...mevud ameleleri üç gruba ayrılmış, sekizer saat çalışıyorlar. Hatta harp zamanı burada bulunan Türk hanımları bile gecenin onundan sabahın altısına kadar nöbetle silah fabrikalarında çalışmışlar ve ayda ikiyüzer dolar almışlar... bu gün sinir hastalıklarının en birinci sebebi işsizlik, ilâcı da meşguliyet.. buna bütün dünya iman etmiş ve tatbik ediyor. Amerikanın hiç bir yerinde mahalle kahveleri, gazinolar, meyhaneler bulamazsınız; sarhoşlar bile sinemalarda perde üzerinde gördüğünüz barlara gider, yüksek iskemlelere biner, ziftlenir gider. Buraya gelmek isteyen benim elimden bir şey gelmez ki...

demesin. Amerikada herkes bir şey yapabilir, elverir ki çalışsın. Harputtan Amerikaya gelmiş, fabrikalarda hammallık etmiş adamlara rastgeldim, sade çalışmakla villa sahibi olmuş ve mühimce bir servetle efendi olarak memleketine dönmüştür. Newyork ve Bostonda hatta Pariste Şark lokantaları vardır. Bunların sahipleri ermeni ve rum vatandaşlarımız.. içinde çalışanların çoğu da öyle... hayatlarını pek iyi kazanıyorlar ve servet sahibi oluyorlar. Halbuki şunu da söyleyeyim. Hemen hiç birinin açlık san'atı ve nezafeti ile münasebeti yok, çocuklarımız ve hatta yolcularımız memleket yemeği diye buraya koşuyorlar. Fransanın o yüksek tabahat san'atı, hele Amerikanın canım yemeklerinin yanında bunlar nasıl rağbet görüyor diye insan şaşır kalır. Bir vatandaş hatırı için hangisine gittimse en aşağı üç gün mide ve barsaklarım bozuldu. Ne yağı, ne erzağı, ne eti yenir şey değil... hele tadı hiç... Sanfransiskoda bir ermeni vatandaşın lokantasının ismi (Ömer Hayyam) mı, yemek listelerinin başında Türkiyede nasıl zulüm görerek anasını babasını kaybettikten sonra buraya geldiğini acıklı bir lisanla tasvir edermiş. Tabii böyleleri mahdut, çoğu çok terbiyeli... vatandaşlığa saygılı... Amerikalıların bir kusuru var : o da çocuk saffetinde oluşları. her şeye inanıyorlar. İnsan denilen mahlûkun yalan söyleyeceğine galiba ihtimal veremiyorlar. Propagandanın yeri bu memlekette çok büyük... İkin mal satmakta da müstağniler ha... çarşı esnafı gibi insanın yakasını kolay kolay bırakmamak değil, sorduğunuz şeye nazikâne cevap veriyorlar, işte okadar.. alırdığımız o kandırıcı dilleri iğitmezsiniz. Hele kredi ile işe akılları hiç ermiyor. Zaten onlar meselâ bizi normal bir müşteri saymıyorlar. Yakınlarında zengin, daima mal arayan Cenubi Amerika var. Ona bile mal yetiştiremiyorlar. Ucuz bir otomobil bulacağımdan emin olarak buraya gelmiş ve gelirken İstanbul-

daki otomobilimin satılmasını tenbih etmişim. Lâkin burada en aşağı altı ay sıra bekleyeceğimizi, altı ay sonra da alacağım otonun Amerikada altı ay kullanılması icabettiğini duyunca İstanbul'a eski otomu satmamaları için telegraf çekmeğe mecbur oldum. Burada işe yaramayacak bir iş varsa galiba hekimlik... yüz üniversitesi olan bir memleket dışarıdan hekimi ne yapsın?... Bilhassa ordudan avdet etmiş yüzbinlerce genç hekimler boşa... her zaman laboratuvar adamları burada iş bulabiliyor. Meselâ kimyager üniversitelerde, hastanelerde, belediyelerde iş bulmasa fabrikalar hazır... orada doktorluk etmek için kollokium geçirmek usulden. Hatta kırksekiz fakülteden birinden diplomalı bile diğer vilâyetlerde çalışabilmek için anatomi fiziolojisinden başlayarak imtihan olmak zorunda Bizim Ordinaryüs Nissen de bu imtihanı geçirmiş. Şimdi Newyorkda en meşhur cerrahlardan biridir. Üç hastanenin başoperatörü.. şüphesiz İstanbuldan on onbeş defa fazla kazanıyor, göğsündeki zaaf geçmiş, şişmanlamış bizi ve Doktor Avni Akseli Houmşir otelinde bir akşam yemeğine çağırdı. Zarif zevcesile beraber ikramlara garketti. Doya doya İstanbuldan, İstanbuldaki arkadaşlardan tahassürle konuştuk. Hele Cerrahpaşada yapılan o güzel klinikten bahsederken teessürü hiss olunuyor, sesi titriyordu. Newyorkun o yorucu çalışmalarından bitginliğinden şikâyet etmekte haklı idi. Senede bir ay bir deniz kenarına gitmek ve dinlenmek bir senelik yorulğunun ilâcı idi. İstanbul'a gidip on onbeş gün Boğaz içinde dinlenmeği cana minnet biliyordu. Hamburga ordinaryüslüğe çağrılmış, gitmemiş. İkin İstanbulun tertemiz mavi seması, Bosforun buzlu limonatayı andıran serin havası, Marmaranın laciverd rengi, her adımda değişen bedii manzaralar ona eminim Newyorkdan, Hamburgdan da cacib geliyordu. Bostonda geniş mikyaata dostluğunu ve misafirperverliğini gördüğüm Profesör Igershaymerde bu duyguyu

EÇZACI NİZAMETTİN MİREL - İstanbul - Ankara Caddesi

İkdam Yurdu No. 40

VALIDOBROMINE

Sinir hastalıklarına karşı rakipsiz ilâc

Günde 2 - 4 komposto kaşığı alınır
Formül: Validol, Luminal, Bromure.

daha mübalagalı farkettim. Fakülteye bağlı Boston City Hospitalın göz şubesinde ikinci şefdi. «Kızımı burada evlendirdim, yaşıyım, artık buradan ayrılmam maddeten imkânız.. lakin karı koca ruhumuz İstanbulda...Hariciye Vekillimizin Londrada harb kat'iyen olmaz teminatına kapılarak buraya gezmeğe geldim; nereye baş vurddımsa İstanbula dönmek çaresini bulamadım» diyordu. Çok yüksek terbiyeli karı koca otomobillerle bize Boston şehrini iyiden iyiye gezdirdiler, oturdukları küçük bir villada yemeğe göttürdüler, bize adım adım her yerde sempatilerini gösterdiler, mektupla, telgrafla, telefonla aradılar, aynı hastanede çalışan oğluma candan yakınlıklarını unutamam. Yine aynı tevazu, aynı kibarlık...

Amerika seyahatinin güzel hatıraları arasında eski talebelerimden Ethem Vassaf ve Bekirle buluşmamızdan bahsetmek isterim. Ethem Vassaf harpten evvel eşi ile Amerikaya gitmişti. Muhterem refikası psikoloji tahsil etmişti, Ethem de tababeti ruhiye kliniklerinde çalışıyordu; çalıştığı kliniklerden ve hocalardan her altı ayda bir Ethem için referant alıyordum nelere çalıştığını, ne derece muvaffak olduğunu bildiriyorlardı. Ethem de her fırsatta bana bağlılığını göstermekten hali kalmiyordu, iyi bir çocukdu, Bostonda hususî bir hastanede çalışıyordu. Sertabibden maada hastanenin iki hekimi vardı, öteki hekim başka bir yerde de vazifeliydi. Ethem Amerika tabaasından olmadığı ve tabii hükümet imtihanlarını geçirmedığı için serbestce hekimlik yapamıyordu. Büyük bir park içinde iki üç pavyoncukdan ibaret hastaneye otuz kilometrelik evinden, yipe küçük bir park içinde kiralarak oturduğu bir villadan kendi kullandığı otosıyla pek erken geliyor. Şimdiki moda icabı hastanedeki hastalara enstülin çoku, ayakta gelenlere elektrik çoku yapıyordu. Tabii kazanılan hastane sahibine veya gönderen doktorlara veriliyor, Etheme de küçük bir hak çıkıyordu. Gelen aileler Ethemden çok

memnundu. Vazifesinaslığı, nezaketi ve müte-dil mizacı her kesin hoşuna gidiyordu. Bu kadar uzak mesafeden gece yarısı hastaneye çağrıldığı da oluyordu. Hastane idaresi ailesile oturması için geniş arazi dahiline bir evcağız yaptıracağını vadetmişti. Sertabib bugün yarın diye doktoru oyalıyordu. Halbuki oturduğu evin uzaklığından ve ev sahibinin harpten dönmek üzere olmasından Ethem ailesi sıkılıyordu. Yeniden bir ev bulmak İstanbulda olduğu gibi burada da güçtü. Mesken ve otel buhranı, bil-hassa Newyorkda seyyahlara Amerikayı zehir ediyordu. Newyorkda röntgen çalışan Faruk Komilinin ben orada olduğum müddetce mesken bulmak için ne ıztırab çektiğini gözümle gördüm. Amerikada bu buhran haklı idi, çünkü yeni dünyaya koşan herkes ilk soluğu New-Yorkda alıyordu, terhis edilen milyonlarca askerler Newyorka geliyordu. Otele bir defa girenler artık beş günde bir reception şefine beş on dolar bahşiş vermekle temdid çarelerini bulabiliyordu. Lakin girmek güçtü, çünkü yer yoktu..Ethem Vassafın himmetile Boston mntakasındaki doktorların hepsile tanıştım. Ruh hastalıkları teşkilâtının başını gördüm, hastaneleri ziyaret için kolaylıklarla karşılaştım. İgershaymer, Ethem Vassaf, ve Lahut delaletile Bostonun Harvard Üniversitesi, umumî hastanelerini, hususî ve umumî sinir hastanelerini iyice gezdim, bir çok doktorlarla görüştüm. Ethem Vassaf bir gece beni bir oteldeki mütahasşısalar toplantısına götürdü. Yirmi senedir orada akıl müesseseler asistanının sahiye müdür muavinliğini eden Sleeper namında bir hekim daha Şimalde Portlandın Maine şehrine müdür olmuştu; gittiğimiz otelde şerefine veda ziyafeti veriliyordu. Dörtlük, altılık masalarda hekimler ve refikaları yerleşmişti. Bu toplantı için herkesten beşer dolar alınmıştı. Güzel yemekler yendi, yemeklerin sonunda alelusul nutuklar başladı. Müdürlük ve haatane şefflerinden ibaret idare heyetinden her biri Sleeper

için bir nutuk söylüyor, nutuklarında bizde olduğu gibi coşkunluklar, bağıra bağıra ahenkli kasideler, ciddi mevzular yoktu, medihleri de alaylı idi, meselâ biri isminin Sleeper oluşuna (sleep=uyku) bakmayınız, bilâkis pek uyanıktır diyordu. Bir nutuk bitiyor. Sleeperin yerine gelen kırklık çok nazik ve güler yüzlü bir doktor ergenon çalan adamın yanına çıkıyor. Her kese hitaben elinizdeki programın filanca şarkısı çalınacak diyor. Armonyum ile beraber genç, yaşlı kadın erkek kâğıda baka baka şarkı söylüyor, gayet ciddi bir dua gibi bağıra bağıra taganni ediyor, on kadar nutuk, on kadar da şarkı... ve Sleepere bir hediye! sonra tatlı tatlı konuşma.. çok sevimli ve nazik insanlar... büyük bir timarhaneyi geziyordum, superantandanı üşenmeksizin bütün pavyonları gezdirdi, anatomi laboratuvarınının şefi Berlinde adli tıp hocası meşhur Strasman'ın oğlu idi. Kısa boylu, güler yüzlü tostoparlak sarışın bir âlim...yalnız laborantlarla çahşıyordu, fevkalâde güzel preparat kolleksiyonu vardı. Alzhaymer hastalığına dair bir iki müstahzarı hatıra olarak verdi. Müdürtün yanında Almanca söylemek istemediğini anladım, Alman lisanı turfa olmuştu. İngilizce söylemeği tercih ediyordum diyordu. Artık yemek zamanı gelmişti, sertabib yemekhaneye götürdü. Pek sade, basit temiz bir yemekhane...her kes gibi o da bir boş tepsile bir iki tabak, çatal kaşık aldı. Kuyruğun ucuna takıldı, ben de önde... biri misafir, biri sertabib diye kimsenin aldrığı yok... sıramız gelince biz de yemek dağıtana tabaklarımızı uzattık, yemek pek yavan idi... yağsız kuru fasulya, havuç, sonra mahallebi gibi bir şey...et yoktu. Tabii fakirce sofraya için ne kimse utanıyordu, ne de itizar ediyordu. Tabagımızı alarak başbekimle örtüsüz bir tahta masada yemeğe başladık. Bir bardak soğuk su ile bir fincan kahveden başka içecek şey de yoktu. Bu kadar yavanlığın etsizliğinin sebebini düşündüm. Hatırladım, ki gün

cuma idi, Boston mıntakası katolik olduğu için cuma günü et perhizi usulendi. Her nerede bir hastaneyi gezesem hemen evlerine akşam yemeğine davet ediyorlardı, reddolunamayacak kadar ısrarla ve nazikâne... tabii çoğuna itizar ediyordum. Vaşingtonda emrazı akliye hastanelerinin en büyüğünü gezdim: yedi bin yataklı.. kocaman bir şehir... zaten pavyonlar arası o kadar açık ki... hangi hastanede olursa olsun bir daireden diğerine otomobille gidiyorlardı. Bu koca müessesenin güler yüzlü bir sertabibi vardı, bir çok da şefferi...ordudan dönmüş genç doktorlar ihtisaslarını genişletmek için bu müesseseye memur edilmişlerdi. Demokrat Amerikada insan doktorlar arasında bir laubalilik, ne bileyim biraz da vazifeye kayıtsızlık umar. Halbuki büyüklerin nezaketi ne kadar takdire şayan ise küçüklerin hürmetkâr vaziyetleri, Prusya ordusunda mareşal karşısında bir neferi andırır tavırları hayret edilecek halde idi. Her yerde Başhekim kapıya karşı teşyi etmeği, kırk yıllık abbas samimiyeti ile veda etmeği kâfi görmüyordu. Kapının önünde hususî otomobilini de emrinize bırakıyor, otelinize kadar götürmesini gezdirmesini şöförüne emrediyordu. Filadelfiyada Memorial Hospital adlı hastaneyi geziyordum. Cumartesi öğleden sonra olduğu halde hastanede çalışanlar pek çoktu. Fıtık ameliyatı yapmak için kırk yaşlarında pek meşhur bir operatör hazırlanıyordu. Bu gencin şöhreti o kadar yayılmış, ki pek çok tanınmış profesörler onun yanında asistan olmağı şeref biliriz diyorlarmış. Banada ameliyatı seyrettirmek istedi... soyunma odasına girdik. Operatör de muavinleri de anadan doğma cascavlak soyundular. Ben kafamı çevirmek istedim, vaz geçtim katolik oldukları halde hepsi sünnetli idi. Ben pantolonum üzerine temiz beyaz pantolonu geçirdim, gruba iltihak ettim. Lomber anestezi ile ameliyat yapıyordu. Hasta yetmişe yaklaşmış basit bir fıtıklı idi, muhtenik fıtık

MAZ:
NAZ:

Bellergal

TERKİBİ:

Bellafoline, Gynergène ve
Phényléthylmalonyluree

S
SANDOZ

Vagosempatik cümlelerin iştirakle müterafık umumî inhitat veya asabiyet halleri: DIMAĞI YORGUNLUK, ASABI TAHHARUŞİYET, FARTI TEESÜRİYET, MERAK, UYKUSUZLUK ve GECELERİ GELEN ZICRET HALLERİ. NEVROZLAR ve NÖRO VEJETATİF MUVAZENESİZLİKLER. YARIM BAŞAĞRILARI. Hipertiroidismin bütün tezahüratı: ÇARPINTI, TERLEME, HALECANI KALB, DEVERAN TEŞEVVÜŞLERİ, BULÜG ve MENOPOSA AIT CÜMLELİ ASABİYE NEBATIYE TEŞEVVÜŞATI.

GÜNDE 4-6 DRAJE

Digilanat

AMPUL VE DAMLASI

MESUT

**KALP ADALESİNİN
SPESİFİK İLÂCI**

KİMYAGER

Dr. İbrahim Etem Kimya Evi
İSTANBUL - ÇEMBERLİTAŞ

değildi, operatöre tehlikeli bir hal olmadığı halde tatil gününde ameliyatı yaptırmağa ne olduğunu sordum. «Zavallı ihtiyar, birsen evvel kurtulsa iyi değilmi? ya iki gün sonra ihtinak olursa ihmalimiz yüzünden diye müteessir olmazmıyız? mademki kendisi bu eski fitkından kurtulmak için bize müracaat etmiş, belki iki gün sonra yine ameliyattan vaz geçer de çıkar, en iyisi hemen yapmaktır» dedi. Ameliyatı pek güzel ve pek çabuk yaptıktan sonra hem geyiniyor, hem de beni akşam yemeğine çağırıyor, ikram edeceği şarapları methediyordu! Ben başka yere davetli olduğumu söyleyerek itizar ettim.

Üniversiteler kanunu

Kanun No: 4936 Kabul tarihi: 13/6/1946

(No. 8 Ağustos 1946 sayısından devam)

(Geçen sayılardan devam)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğretim Üyeleri

Madde 15 — Üniversite öğretim mesleği üyeleri: Üniversite doçentleri, profesörler ve ordinaryüs profesörlerdir.

Madde 16 — Üniversite öğretim üyelerinin nitelikleri, tayinleri, mesleki hakları ve görevleri bu kanun hükümleriyle bunlara aykırı olmayan genel hükümlere bağlıdır.

I

Doçentlik

Madde 17 — Üniversite öğretim üyelığinin başlangıcı olan «Üniversite Doçentliği» sıfatı bu kanunda gösterilen imtihanı başarmakla kazanılır.

Madde 18 — Doçentlik imtihanına girebilmek için adaydan, Devlet memurlarında aranan genel şartlardan başka şunlar istenir:

a) Öğretim görevi alacağı bilim koluyla ilgili bir yüksek öğrenim diplomasından başka, memlekette bilim doktorası yapmış bulunmak veya yabancı memleketlerde almış olduğu doktora diploması Millî Eğitim Bakanlığı tarafından usulüne göre onanmış bulunmak veya tıp doktoru diplomasını aldıktan sonra usulüne göre, uzmanlık kollarından birinde birinci sınıf uzman yetkisini kazanmış olmak.

b) Doktor unvanını ve tıpta uzman yetkisini aldıktan sonra kendi bilim veya meslek kolu ile ilgili bir işte en az iki yıl eylemli olarak çalışmış bulunmak.

Madde 19 — Doçentlik imtihanı, adayın ilgili olduğu bilim kolunun ordinaryüs profesör ve profesörlerinden Üniversitelerarası Kurulca tertiplenecek üniversitelerarası jüriler tarafından yılda bir defa açılır. Doçentlik imtihanından önce aday yabancı bilim dillerinin birinden imtihan edilir (Bu yabancı dil, adayın kendi dil dolayısıyla bilmesi gerekli ve tabii olan dillerden başkadır). Bunu başaranlar gerekleri bilim kolunun doçentlik imtihanına alınır. Yabancı dil ve doçentlik imtihanlarının nasıl yapılacağı özel yönetiminde gösterilir. Bu imtihanı başaranlar «Üniversite doçenti» unvanını alırlar. İmtihanı başaramayanlar gelecek yılların imtihanlarına girebilirler.

Yabancı memleketlerde doçentlik yetki veya unvanını veren imtihanları başarmış olanlar da ilgili fakültelerin düşünceleri alındıktan sonra Üniversitelerarası Kurul kararıyla üniversite doçenti sayılırlar.

Yukarıki fıkralar uyarınca doçent unvanı kazanmış olanların üniversite öğretim üyeliklerine tayinlerinde aylık dereceleri, 3656 sayılı Kanuna göre almağa müstahak oldukları derecenin bir üstüne yükseltilir ve bu suretle tayin

olunanların bir alt derecede geçirmiş oldukları hizmet süreleri ilk yükselme sürelerinden indirilir.

Madde 20 — Üniversite öğretim kurumlarında açılacak aylıklı doçentlikte görevlendirilecekler, 19 uncu madde gereğince yapılacak imtihanı başarmış olanlar arasından tüzüğüne göre seçilerek tayin olunurlar.

Madde 21 — Doçentlerin görevleri; üniversite öğretim kurumlarında, enstitü ve laboratuvarlarla işyerlerinde ordinaryüs profesör veya profesörlerin gösterecekleri yolda ders okutmak, pratik çalışmaları, uygulamaları, proje hazırlamalarını ve seminerleri yönetmek, bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmaktır.

Madde 22 — İmtihanı kazanıp da üniversite öğretim kurumlarında aylıkla görevlendirilmemiş bulunan doçentler, seçecekleri bir konu üzerinde ilgili Fakülte Profesörler Kurulunun onamıyla serbest dersler veya konferanslar verebilecekleri gibi, üniversitede geçici bir öğretim işiyle de görevlendirilebilirler. Bu hizmetler için üniversite bütçesindeki ilgili bölümden kendilerine genel hükümlere göre ücret verilebilir.

Madde 23 — Üniversite öğretim kurumlarında aylıkla görevlendirilecek doçentler, Fakülte Profesörler Kurulunun seçim kararı üzerine rektörün teklifiyle Millî Eğitim Bakanı tarafından tayin olunurlar.

II

Profesörlük ve Ordinaryüs Profesörlük

Madde 24 — Üniversite profesörleri, doçentler arasından tüzüğü gereğince seçilirler. Üniversite profesörlüğüne seçileceklerde aranacak şartlar şunlardır:

a) Enaz beş yıl eylemli olarak üniversitelerde doçentlik yapmış veya üniversite doçenti unvanını kazandıktan sonra yedi yıl uzmanlığı ile ilgili bilim veya meslek işinde çalışmış bu-

lunmak (Dışarda bir süre çalıştıktan sonra üniversitede görevlendirilen doçentler için bu süre üniversitede geçmiş gibi hesap olunur. Ancak bu sürenin enaz bir yılı üniversite içinde eylemli doçentlikte geçmiş olmak şarttır).

b) Bilimsel erkini ve öğretim yeteneğini, doçentlik imtihanını kazandıktan sonraki yayımları ve çalışmalarıyla tanıtmış olmak.

Herhangi bir ders için profesör bulunamazsa Fakülte Profesörler Kurulu kararıyla o üniversite doçentlerinden biri geçici olarak bu dersle görevlendirilceği gibi diğer üniversitelerin doçentlerinden biri bu görevi geçici olarak yapmak üzere kadrosu ile naklolunabilir. Bu kanunun 22 nci maddesine dayanılarak, bu dersle açıktan görevlendirilecek üniversite doçentlerinin aylıkları genel hükümlere bağlıdır.

Madde 25 — Üniversite profesörlerinin görevleri şunlardır:

a) Üniversite öğretim kurumlarında ders okutmak;

b) Pratik çalışmaları, uygulama ve proje işlerini, laboratuvar ve seminerleri yönetmek;

c) Bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak ve yaptırmak.

Madde 26 — Üniversite ordinaryüs profesörleri, bir kürsünün yönetimi için üniversite profesörleri arasından tüzüğü gereğince seçilirler. Kürsü ordinaryüs profesörünün bu görevini yapmağa engel olacak bir durumu çıkarsa, yönetim işi, Profesörler Kurulu kararı ve Senatonun onamı ile başka bir profesöre verilebilir.

Ordinaryüs profesörlük için aranılacak şartlar şunlardır:

a) Enaz beş yıl profesörlük etmiş olmak;

b) Üstün değerde bilimsel araştırmalar, yayımlar yapmış bulunmak ve meslekteki üstün başarılarıyla tanınmış olmak.

Madde 27 — Üniversite ordinaryüs profesörlerinin görevleri şunlardır:

Yeni kitaplar

Sinir Hastalıkları

Yazan: Ord. Prof. Fahreddin Kerim Gökay.
Basın: Kenan Matbaası. 427 sayfa. Bir kısmı renkli 80 şekilli 1947.

İstanbul Üniversitesi Sinir Kliniğimizin genç Ordinaryüsü kısa bir zamanda kürsüsünün klasik ders kitabını talebelerin, mütebassis ve hekimlerin eline vermekle hayata ilk atılığundan beri hiç aksılmeyen çalışma ve başarıma kabiliyetini yeni ve olgun bir numunesini vücuda getirmiş oldu. 28 senedenberi aynı hocaların kürsüsünde, aynı klinikler ve eş gayeler peşinde koşduğumuz Fahrettin Kerim bu eserinde mütebassis ailemizin bir çok akislerine rastlıyoruz. Kitap Nörolojinin her bahsini, hususile talebe ve asistanlara, çok açık bir hesapla ve genel klasik çerçevede içinde anlatmaktadır. Sahifalarını çevirirken ağır bir tip kitabını zevkle okutmak maharetini gösteren müellifi takdir etmemek kabil değil... Bazı şekilleri büyük bir nezakete bizden de aldığı gibi yeni ansafalit tasnifimizi kitabına geçirmek kadirinaslığında bulunmuş..

Genç Ordinaryüsü tebrik eder, bu kıymetli eseri her hekime, her münevvere hararetle tavsiye ederiz.

Prof. Dr. İhsan Şükrü Aksel

Tababeti Ruhie

İkinci cild

İlk defa Meşrutiyetin ilânında basılmış bilâhare ikinci defa çok muvassal olarak tekrar basılmasına lüzum görülmüştü: Mazhar Osman bu eserini traité halinde tekrar bastırmak istemiş, yeniden tadil ve tevsi ederek basdırmaya başlamıştı. İki sene evvel birinci cildi basılmıştı, ikinci cildi de bu ay intişar etti. Beş lira

fiyatla satılıyor. Tababeti Rubiyenin üçüncü cildi de ruh hastalıklarının patoloji anatomisine hasredilmiş ve bu kısmı mesai arkadaşı Prof. Dr. İhsan Şükrü Akael yazmış ve yüzelli kuruşa satışa çıkmıştır. İhsan Şükrü'nün bu hususdaki bilgisi ve ihtisasının derinliği bütün dünya edebiyatınca tanınmış olduğu için fazla tafsilâta lüzum görmüyoruz. Tıp kütüphanemize şeref verecek üç ciltlik bu kıymetli eseri mütebas-sıslarımıza, hekimlerimize, filozoflarımıza, hu-kukçularımıza, psikologlarımıza, pedagoğ-larımıza, münavevlerimize, mütefekkir aile reislerine tavsiye ederiz.

Genel Patoloji

Birinci kısım : Genel etioloji

Tıp Fakültesinde Marazlı Teşrih Ordinaryüsü Profesör Schwartz ders kitabı olmak üzere

yazdığı bu güzel eserini otuz kadar resimle Adnan Kütüphanesi bastırmıştır. Bu mükemmel eser hakkında fazla tafsilât vermeği lüzumsuz görüyoruz. Pek çalışkan ve âlim hocanın em-salsiz bir eseri.. üçbuçuk liraya satılıyor hekim-lere ve tıp talebesine her zaman lâzımdır ha-raretle tavsiye ederiz.

Psychiatria

Mazhar Osmanın birinci ve ikinci tab'ını «Akıl Hastalıkları», üçüncü tab'ını Psychiatria adile neşrettiği bu muhtasar ders kitabını yeni-den bir çok ilâvelerle dördüncü defa bastırıyor. Üçüncü tabı hiç kalmamıştır, esere ihtiyacı olanlara iki ay içinde bu dördüncü tabı takdim edebilecektir.

POLYBROM

[Effervescent Şinasi]

Bromun potassium, sodium, ammonium, stronsium gibi dört mühim mihle karışık olarak yapılmış bir tozdur.

Stronsiumun bromla karışık verilmesi son hekimliğin pek kıymet verdiği bir meseledir. Onun için polybrom hekimle-rimiz tarafından büyük bir âlâka ile karşılanmış, hiç bir müstahzarın göremediği rağbete bir kaç hatta içinde nail olmuştur.

Analgine

Kaşeleri ve Komprimeleri

(Günde 4 tane)

**Baş ağrısının en tesirli
ilâcıdır.**

**Gripi ve Nezleyi hemen
önler ve eyi eder.**

**Sinir ve rumatizma
ağrılarına faydası
mücerrebdir.**